

Gemeente
Stede Broec

Een omgevingvisie in ontwikkeling

Bouwstenen voor de omgevingsvisie van Stede Broec

Meegaan met de tijd, vasthouden van wat van waarde is

Oktober 2021

Inhoud

Hoofdstuk 1 | Nadenken over de toekomst 3
De omgevingsvisie is onderdeel van de Omgevingswet 5
De samenhang met andere bestuurslagen en gemeenten 5
Participatie: elke mening telt 7

Hoofdstuk 2 | Onze identiteit loopt door alles heen 8
Onze geschiedenis zegt veel… 9
…Over wie we nu zijn… 10
…En waar we in 2040 willen staan 13

Hoofdstuk 3 | De verhalen wijzen de weg 15
Trends: dit speelt er in de wereld om ons heen 16
Kernopgaven: er ligt werk te wachten 19
Visie: een toekomstperspectief in vijf verhalen 23
Verhaal Dorps leven *25*
Verhaal Vitale wijken *27*
Verhaal Buitenleven *32*
Verhaal Broekerhaven *35*
Verhaal Werken om de hoek *37*
Bovenlokale samenhang van verhalen 39

Hoofdstuk 4 | Zo gaan we met elkaar verder 40
Rollen en relaties: iedereen is op een eigen manier betrokken 41
De routekaart van de gemeente 42
1. Beschrijving 43
2. Spelregels voor keuzes 44
3. Inhoudelijke uitwerking 45
4. Gebiedsgerichte uitwerking 46
5. Ruimte bieden aan maatschappelijke ontwikkelingen en initiatieven 47
Van bouwstenen naar de omgevingsvisie 48

Samenvatting 49

Bijlagen 51
Bijlage 1 - Procesbeschrijving traject 52
Bijlage 2 - Procesbeschrijving participatie 56
Bijlage 3 - Overzicht beleidsinventarisatie 61

Gemeente
Stede Broec

Een omgevingvisie in ontwikkeling

Hoofdstuk 1

Nadenken over de toekomst

Nadenken over de toekomst

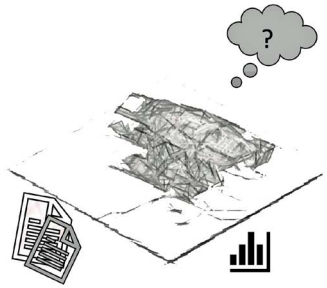
Stel dat we iedereen in Stede Broec vragen wat de beste eigenschappen van onze gemeente zijn. We hébben het gevraagd, in de participatie. En de antwoorden hebben opvallend veel overeenkomsten. In één zin samengevat: fijn wonen in een dorpse sfeer met alles in de blauw-groene buurt.

De volgende vraag is natuurlijk hoe de gemeente Stede Broec er in 2040 uitziet. Hoe willen we wonen, leven en werken? Wat willen we wel, en wat zeker niet? Het is goed om daarvan een beeld te vormen en de mogelijkheden te onderzoeken en vast te leggen. Zodat we met elkaar een doel hebben om naartoe te werken. De uitkomst daarvan is de omgevingsvisie. De omgevingsvisie gaat over onze fysieke leefomgeving. Dat is alles wat je ziet, hoort en voelt als je 'buiten' bent. Zoals bebouwing, wegen, groen, water, grond, kabels en leidingen, klimaat, geur, lucht en geluid. Als we weten wat we willen, dan kunnen we ook beslissen welke ontwikkeling waar mag. Zo kan iedereen direct zien wat de ambities zijn voor een bepaald gebied en welke regels daarvoor gelden.

De omgevingsvisie heet niet voor niets een 'visie'. Er staat in hoe we als gemeenschap, samen naar deze zaken kijken. En vooral: hoe we willen dat deze zaken in de toekomst worden. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, ambtenaren en bestuurders (burgemeester, wethouders en raadsleden) en allerlei andere betrokkenen hebben daar allemaal een eigen kijk op. Al die verschillende perspectieven zorgen voor een zee aan wensen, eisen en voorwaarden die allemaal zorgvuldig moeten worden bekeken en gewogen. Daarom is bij het maken van dit document een transparante systematiek gevolgd (zie ook bijlage 1):

1. Inventarisatie, ordening en analyse van het bestaande beleid en toekomstige opgaven.
2. Gebiedsverkenning door het onderzoeken van kernkwaliteiten en -waarden per geografisch deelgebied.
3. Publieksparticipatie met als doel toetsing en verrijking van uitkomsten uit de voorgaande twee stappen.
4. Opstellen en vaststellen van dit document.

Iedereen is uitgenodigd om mee te denken over de weg naar de beschreven doelen toe. Vandaag, maar ook de komende jaren. Want de bouwstenen vragen om voortdurende doorontwikkeling. Het begin is er, op weg

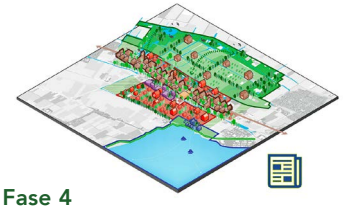
Fase 1
Inventarisatie beleid en opgaven

Fase 2
Gebiedsverkenning kernkwaliteiten

Fase 3
Toetsing en inkleuring door participatie

Fase 4
Opstellen bouwstenen

De route naar de omgevingsvisie

Gemeente Stede Broec

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 1

naar de omgevingsvisie. Wie wil, kan meedenken en zo de toekomst van de gemeente meebepalen. En daarom is de 'wij' in dit document 'wij samen'.

De horizon voor de omgevingsvisie is 2040. Niet alles is voorspelbaar of nu al in te vullen. Daarom kan de komende jaren iedereen meepraten en meedoen, en wordt vervolgens vastgesteld hoe en waar de belangrijke opgaven in de gemeente worden gerealiseerd. Dus kom maar op met ideeën en plannen. Dan kijken we hoe alles past, waarbij behoud van onze identiteit en kernwaarden voorop staat.

De omgevingsvisie is onderdeel van de Omgevingswet

Wie kent het niet: door allerlei regels is het soms lastig om iets voor elkaar te krijgen. Bijvoorbeeld bouwen. Of beslissingen over de natuur. De overheid wil de wet- en regelgeving hierover eenvoudiger maken. Dat heeft geleid tot de Omgevingswet. De Omgevingswet vervangt in 2022 alle wetten en regels voor wonen, ruimte, infrastructuur, milieu en water die tegenwoordig worden gebruikt. Kortom, minder regels en meer overzicht.

Binnen de doelen van de Omgevingswet heeft elke gemeente eigen wensen en mogelijkheden. Die komen in de omgevingsvisie te staan. Elke gemeente is verplicht om die uiterlijk in 2025 te maken. Een duidelijk doel voor de toekomst + eenvoudiger regels voor de omgeving = voor inwoners en ondernemers gemakkelijker om nieuwe initiatieven te starten. De omgevingsvisie helpt ons om verbindingen te leggen tussen diverse thema's. Daarmee ontstaat een totaalbeeld van welke vragen er spelen en welke oplossingen er nodig en mogelijk zijn. Zo kunnen er goede afwegingen worden gemaakt, en is duidelijk hoe de uiteindelijke keuzes moeten worden doorvertaald naar onder meer gemeentelijk beleid en regels.

De samenhang met andere bestuurslagen en gemeenten

De fysieke leefomgeving houdt niet op bij de grens van onze gemeente, het waterschap of de provincie. Besluiten binnen de ene gemeente kunnen gevolgen hebben voor andere gemeenten. Zo zijn er de nationale omgevingsvisie (NOVI) en de provinciale omgevingsvisie (POVI). We houden rekening met de visies van deze andere bestuurslagen. Dat is uitgewerkt in onze kernopgaven in hoofdstuk 3. Want goede samenwerking, afstemming en verbinding zijn van groot belang.

De fysieke leefomgeving: alles wat zichtbaar en onzichtbaar 'buiten' maakt (bron: Website ruimtexmilieu.nl)

Omgevingswet artikel 1.3 (maatschappelijke doelen van de wet)

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en

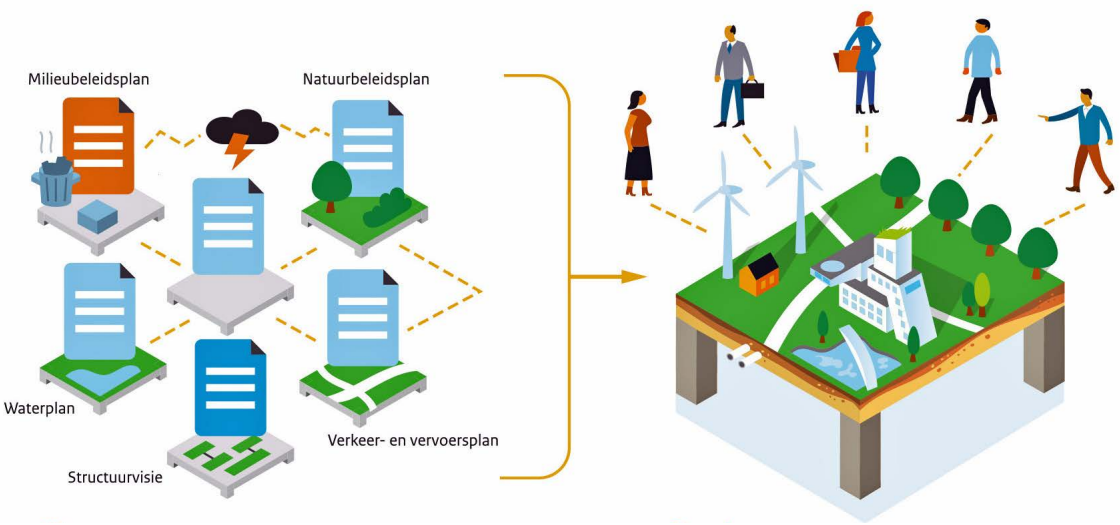
b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 1

Over samenwerking gesproken: we bundelen zo veel mogelijk de krachten met andere gemeenten in de regio. Soms alle zeven West-Friese gemeenten samen, te weten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec. Soms kleinere combinaties, of juist grotere verbanden. Een aantal staat verderop in deze omgevingsvisie wat uitgebreider beschreven. Dat gaat dan om:

- **SED-organisatie: expertise delen.** Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland hebben de ambtelijke uitvoeringsorganisaties gebundeld. Zo is er gedeelde capaciteit en kennis om complexe onderwerpen adequaat uit te voeren. Denk aan digitalisering, het uitvoeren van sociale regelingen die het rijk bij gemeenten heeft neergelegd, en Europese regelgeving over bijvoorbeeld aanbesteden, milieu en privacy.

- **Pact Westfriesland 7.1: regionale kracht versterken.** West-Friesland wil behoren tot de tien meest aantrekkelijke regio's van Nederland. Met ruim dertig projecten willen de zeven West-Friese gemeenten hun aantrekkelijkheid vergroten op het gebied van wonen, werken, zorg, onderwijs, verkeer en vrije tijd.

De omgevingsvisie helpt om onder meer verbindingen te leggen tussen diverse thema's

- **Regionale aanpak klimaatadaptatie: met klimaatverandering omgaan.** De trend naar hitte, droogte, meer neerslag en een hogere zeespiegel heeft gevolgen voor de leefomgeving. De centrale overheid verplicht een ruimtelijke aanpak voor klimaatadaptatie. Dit pakken de zeven West-Friese gemeenten gezamenlijk op met een regionale aanpak klimaatadaptatie.

- **Regionale Energiestrategie (RES): West-Friesland energieneutraal maken voor 2040.** Het Klimaatakkoord van Parijs vraagt om regionale maatregelen. Energieregio Noord-Holland Noord bestaat uit West-Friesland, Regio Alkmaar en Kop van Noord-Holland. West-Friesland

Toelichting op de regionale samenwerking voor Stede Broec

In West-Friesland werken we op uitvoeringsniveau samen in onder andere het Recreatieschap, op het gebied van afvalinzameling, en via WerkSaam waar het gaat om de arbeidsmarkt. Het Pact is de aanzet tot meer beleidsmatige samenwerking op diverse thema's. Denk aan wonen, regionale detailhandel, en een regionale strategie voor bedrijventerreinen.

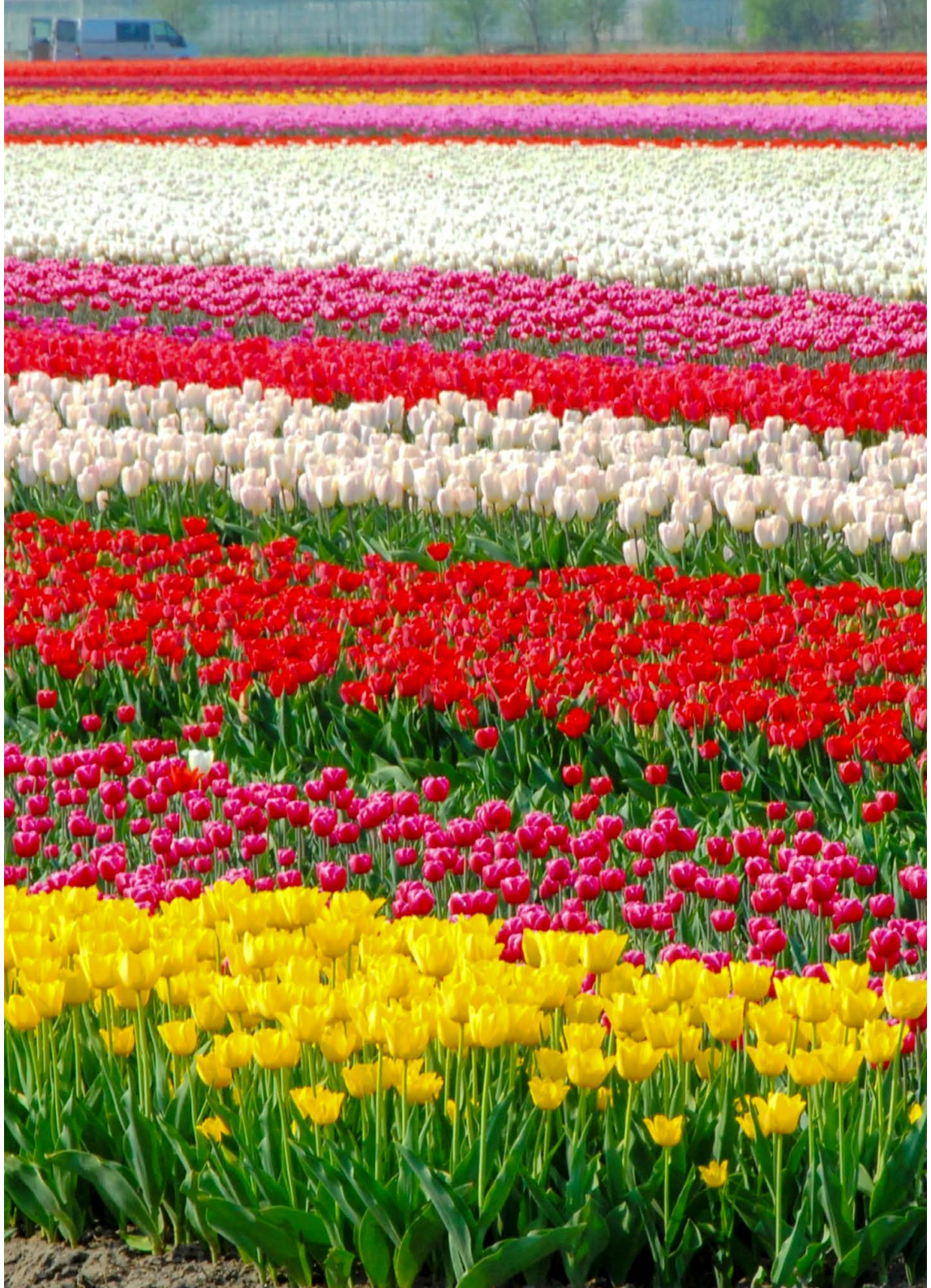
Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 1

zet in op 0,70 TWh aan duurzame energieopwekking. De RES 1.0 is in juni 2021 vastgesteld door de gemeenteraad van Stede Broec.

Participatie: elke mening telt

Participatie en betrokkenheid van iedereen is vanzelfsprekend van belang. Immers, hoe breder gedragen, hoe beter. Wie iets toevoegt voelt zich meer betrokken.

De participatie hebben we georganiseerd in fases (bijlage 2). In de eerste fase is vooral de interne gemeentelijke organisatie geïnformeerd en geraadpleegd. In de tweede fase hebben we ketenpartners (zoals omgevingsdiensten en veiligheidsregio's) en strategische partners (denk aan ondernemersorganisaties en maatschappelijke organisaties) betrokken. Bewoners en ondernemers hebben in de derde fase informatie ontvangen en konden hun mening geven. Wat de uitkomsten daarvan zijn en hoe die invloed hebben op de omgevingsvisie van specifiek deze gemeente, staat in het volgende hoofdstuk.

Gemeente Stede Broec

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 1

Gemeente
Stede Broec

Een omgevingvisie in ontwikkeling

Hoofdstuk 2

Onze identiteit loopt door alles heen

Onze identiteit loopt door alles heen

Natuurlijk hebben we met z'n allen wensen en ideeën over hoe Stede Broec ook de komende decennia een fijne gemeente blijft. Die gedachten worden gevormd door onder meer brede maatschappelijke ontwikkelingen, zoals duurzaamheid en veranderende bevolkingsopbouw. Maar ook onze geschiedenis is van invloed, zoals de mensen die hier voor ons woonden en gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden. Die erfenis dragen we allemaal bij ons. Denk aan de samenwerking tussen de dorpen: in het verleden hebben we elkaar al eerder weten te vinden. Of de dorpse sfeer, sociale binding en kleinschalige voorzieningen: ook nog een mooie erfenis van vroeger. En het netwerk van waterlopen door de woonwijken. Als we gezamenlijk nadenken over de toekomst, dan is het goed om weer even terug te kijken.

Onze geschiedenis zegt veel…
Het gebied dat nu Stede Broec heet, was al de achtste eeuw voor Christus bewoond. Waarschijnlijk door kleine groepen en families bij elkaar. Het is niet bekend wanneer er echt sprake was van een nederzetting, maar zeker is dat in Bovenkarspel in 1193 circa tweehonderd mensen woonden. De hoger gelegen zandrug – de huidige Hoofdstraat, Zesstedenweg en P.J. Jongstraat – was geschikt om te wonen. Daarbuiten was vooral sprake van moerasgebied: 'broek' in het oud-Nederlands.

In 1364 werden Grootebroek en Bovenkarspel (inclusief het huidige Andijk) samen een 'stede' met stadsrechten onder de naam Broek. Deze fusie kan worden gezien als het begin van het huidige Stede Broec. Al heel vroeg was stede Broek (toen met een kleine letter) verbonden met belangrijke andere plaatsen. Zo vormde de historische lintbebouwing van en tussen Lutjebroek, Grootebroek en Bovenkarspel eeuwenlang een belangrijke route tussen Enkhuizen en Hoorn. De weg werd in 1811 doorgetrokken naar Amsterdam. Rond de overgang van de achttiende naar de negentiende eeuw viel stede Broek uiteen in verschillende dorpen. Daarbij werden Hoogkarspel, Bovenkarspel, en Grootebroek (samen met Lutjebroek) drie aparte gemeenten.

Hierboven is de stedenbouwkundige ontwikkeling beschreven. Daarnaast is het ook goed om een kort overzicht te geven van onze economisch historie. De agrarische sector is altijd de belangrijkste geweest. Het begon met het houden van vee. Na het uitbreken van een hardnekkige ziekte verschoof de economische activiteit kortstondig

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 2

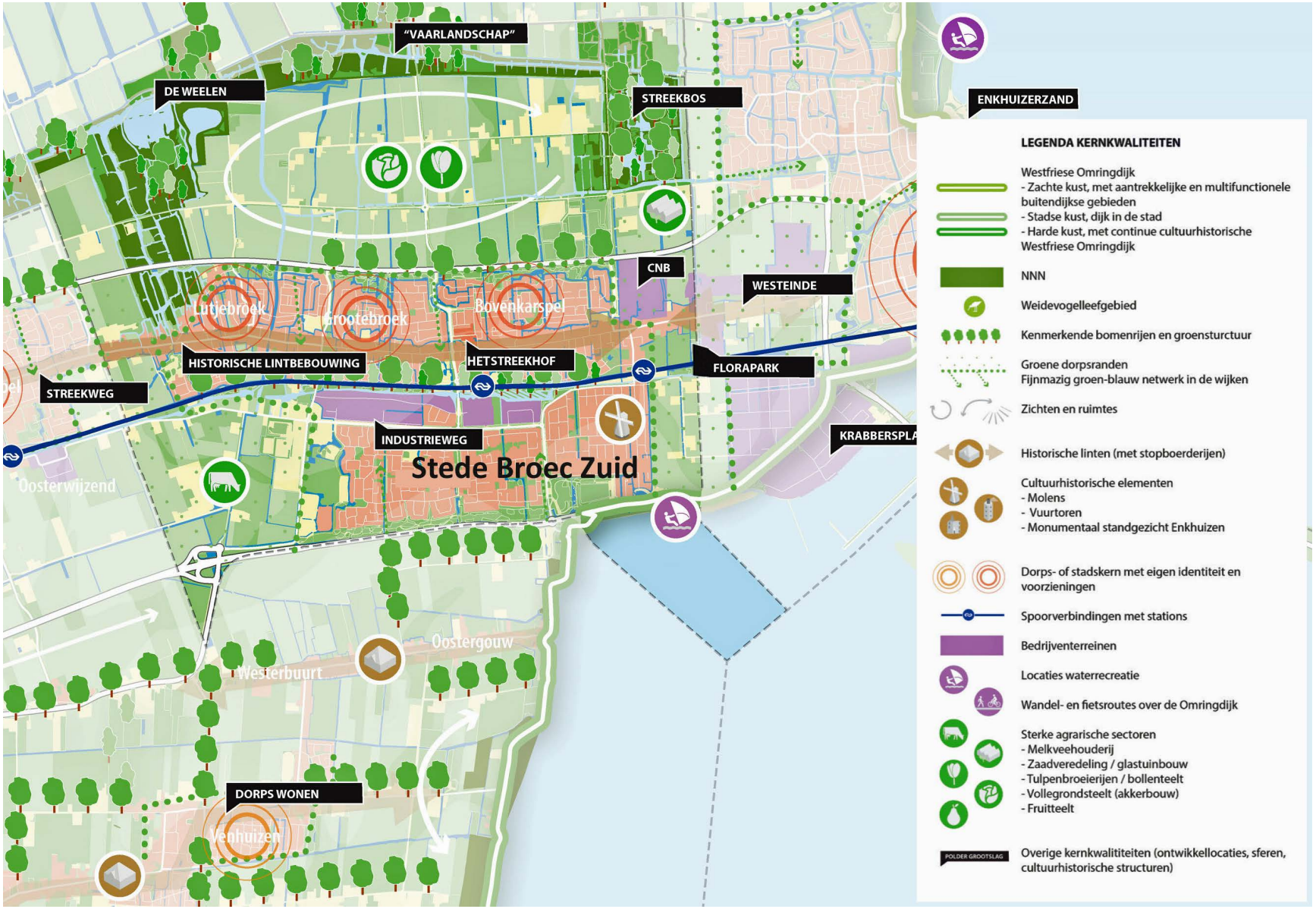

naar vissen. Daarna werd de groente en bollenteelt opgepakt. Het water en het land hebben ook elkaar lang economisch nodig gehad. Via talloze vaarten, sloten en slootjes vervoerden de tuinders met de karakteristieke groene veldschuiten hun producten van het land naar de veiling. De verkaveling ('grondruil') aan het eind van de jaren zeventig van polder Het Grootslag ten noorden van de gemeente maakte daar een eind aan: de meeste sloten gingen dicht en de polder wordt nu doorsneden door rechte wegen. Door deze ruilverkaveling en een groeiend aantal nieuwe inwoners uit de Randstad in de jaren zestig werd de samenwerking tussen de gemeenten intensiever. In 1979 zijn de gemeenten Bovenkarspel en Grootebroek weer samengevoegd tot de gemeente Stede Broec (nu met twee hoofdletters). In deze periode begon ook de - voor dorpen - uitgebreide nieuwbouw. Beide dorpen werden aan elkaar verbonden door woonwijken, en Stede Broec groeide uit tot ruim twintigduizend inwoners. Het nieuwe regionale winkelcentrum Streekhof groeide uit tot de centrale plek in de gemeente.

...Over wie we nu zijn...

Dorps wonen met een hoog voorzieningenniveau, dat maakt Stede Broec in de eenentwintigste eeuw een aantrekkelijke gemeente. Met natuur en recreatie om de hoek, zoals het Streekbos. Een compacte gebouwde omgeving. Alle voorzieningen binnen een paar kilometer van elkaar. Bedrijven, winkelcentrum Streekhof, en goede ov-verbindingen waaronder twee stations. Kortom, een schat aan kernkwaliteiten die ons uniek maakt als plattelandsgemeente in West-Friesland.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 2

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 2

Ons blauw-groene gezicht

Water en land nemen in Stede Broec een belangrijke plaats in. De bebouwde kom wordt letterlijk omzoomd door groen en is dooraderd met het blauw van water. Het varen door de diverse vaarten is een populaire vrijetijdsbesteding in Stede Broec. Het waternetwerk is daarmee ook een sociaal netwerk. Het agrarische karakter is gebleven als een kleurige lappendeken van tulpenvelden en diverse gewassen. Door de diversiteit aan gewassen dragen de tuinbouwbedrijven bij aan een herkenbaar en waardevol cultuurlandschap.

Stede Broec hield overigens aan de verkaveling twee fraaie natuur- en recreatiegebieden over: het Streekbos en De Weelen. Het Streekbos strekt zich aan beide kanten van de Veilingweg uit. Een klein deel van het bos is in 1996 opnieuw ingericht aan de hand van ecologische principes. In De Weelen, een nat gebied ten noorden van Lutjebroek, is nog goed te zien hoe de polder er uitzag voordat die werd verkaveld. De Weelen is vooral toegankelijk over water, het makkelijkst vanuit Lutjebroek. Weetje: de woorden weel, wiel en waal hebben dezelfde betekenis: een plas die achterblijft na een dijkdoorbraak.

Kenmerkend voor de kustzone van Stede Broec is de Broekerhaven. Uit de participatie komt duidelijk de wens naar voren dat deze kleinschalige haven en poort naar het Markermeer nog meer een ontmoetingsplek wordt.

Dorpse sfeer

Hoewel de dorpen in ruimtelijke zin aan elkaar zijn vastgegroeid, is de dorpse sfeer van elke kern nog goed voelbaar. De schaal en maat, historische architectuur en kleinschalige voorzieningen aan het lint zijn grotendeels intact gebleven. Onze bewoners zijn blij met dit karakter waarin heden en verleden met elkaar zijn verweven, en willen dat graag behouden. De band tussen buren, de gezelligheid binnen verenigingen, en op de vele andere prettige manieren waarop we met elkaar omgaan worden hoog gewaardeerd.

Jongeren wonen eveneens graag in Stede Broec. Zij hebben daar een sterk sociaal netwerk van vrienden en familie. De groene omgeving is ideaal voor recreatie en buitensporten. Dankzij de centrale ligging van de gemeente en het goede openbaar vervoer kunnen ze makkelijk ergens anders studeren of werken. Wonen doen ze het liefste in appartementen dicht bij de gezelligheid en het openbaar vervoer.

Tegelijk zijn er veranderingen die invloed hebben op de omgeving en de sociale contacten. Zo zijn er minder kinderen, waardoor scholen leeglopen. En meer bewoners hebben een

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 2

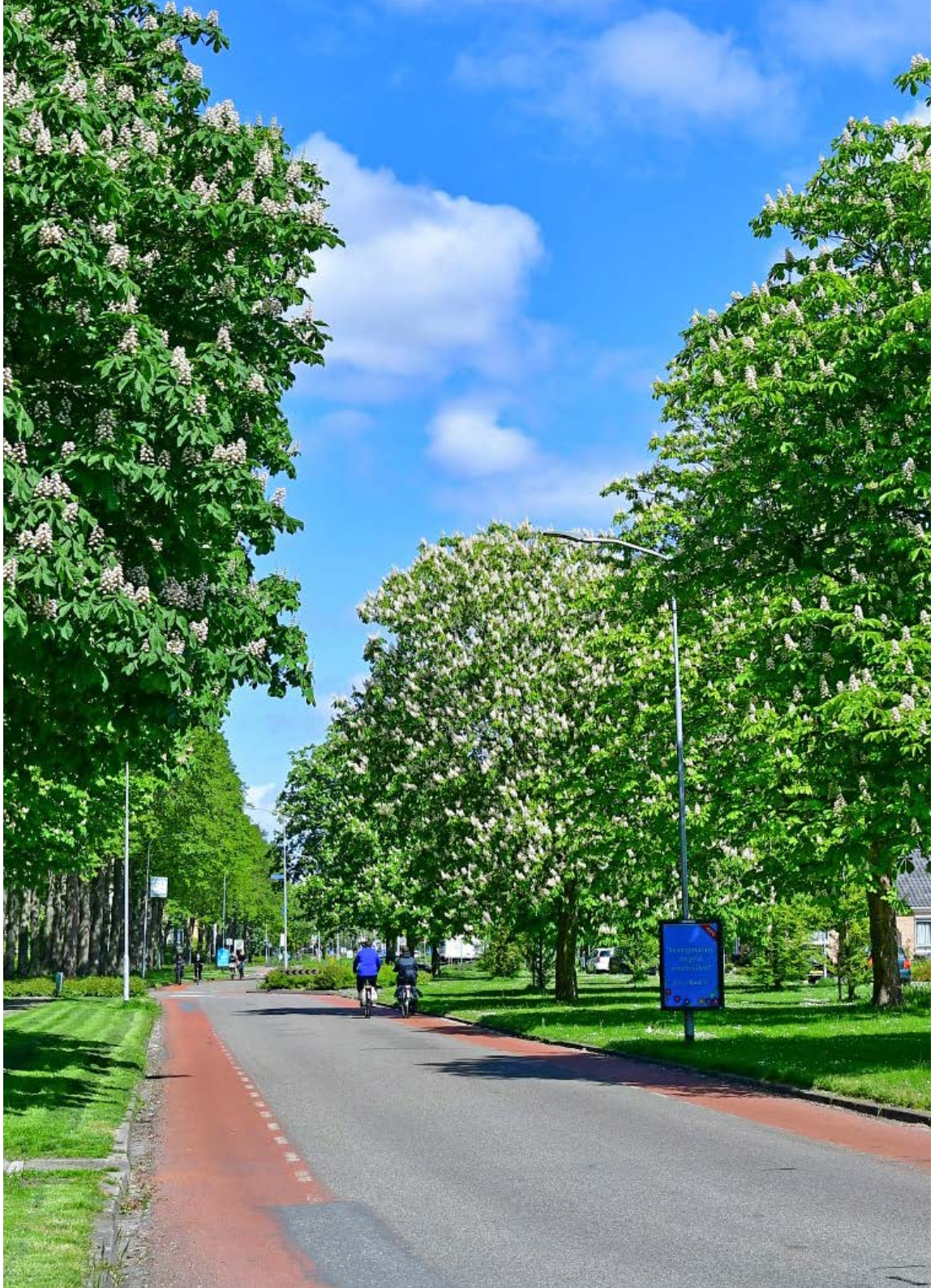
auto, zodat ze makkelijker en vaker tijd doorbrengen buiten hun directe omgeving.

…En waar we in 2040 willen staan

Waar we samen willen staan, moeten we samen bedenken en beslissen. Met de ruimte om dit bij te stellen als er nieuwe ontwikkelingen of wensen op ons pad komen. Via het participatieplatform samen.stedebroec.nl hebben bewoners zich kunnen uitspreken over de beleving van het heden en de ideeën over de toekomst. De belangrijkste uitkomsten zijn:

- De kwaliteit van wonen en leven zou nog beter en completer moeten worden dan nu: een verbetering van de leefbaarheid van de wijken, een gevarieerder en uitgebreider woningaanbod en een groene omgeving. Daarbij is, naast de bekendere ontwikkellocaties zoals Molensloot Zuid, Florapark en Waterweide, bijzondere aandacht voor de mogelijkheden van woningbouwlocatie Groot Vriend in Lutjebroek.

- De groene randen van Stede Broec en de nabijheid van de natuur en recreatiegebieden zijn duidelijk van meerwaarde voor de participanten (‘deelnemers aan de participatie’). Thema’s zoals duurzaamheid, biodiversiteit en gezondheid worden vaak genoemd. De agrarische

Gemeente Stede Broec

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 2

sector wordt gewaardeerd als een belangrijke economische drager voor de toekomst, maar er wordt in de reacties nadruk gelegd op het behoud van het landelijke karakter en de aanwezige natuur. De participanten zien kansen in het goed combineren van natuur, recreatie en de agrarische sector. Zoals natuurinclusieve landbouw ('die de natuur optimaal spaart, verzorgt en integreert in de bedrijfsvoering') en agrotoerisme.

- Over het centrale gebied van Streekhof, het station en bedrijventerrein vinden veel participanten dat dit nog meer een echt centrum kan worden met stedelijke kwaliteit. Groen is belangrijk vanwege het klimaat en de gezondheid, maar er moet ook ruimte komen voor het bouwen van woningen en bedrijven. Vooral de jongeren wensen een diverser aanbod en zouden graag in het centrum willen wonen. Dicht bij de winkels, horeca en het station.

- Het historisch lint en de oude dorpskernen blijken belangrijke identiteitsdragers die behouden moeten blijven. Hoewel deze in de loop van de tijd met elkaar zijn vergroeid, zijn ze nog herkenbaar. De meeste participanten benadrukken het belang van de lokale voorzieningen langs het lint. Zij zien in de toekomst het autoverkeer liever afnemen om ruimte te geven aan fietsers, voetgangers en groenvoorzieningen.

- Het verder verstedelijken en daarmee vastgroeien aan de buurgemeenten Drechterland en Enkhuizen zien de participanten vooralsnog niet zitten. Woningbouw aan de randen mag, mits het groene en eigen karakter behouden blijft.

Als we de inbreng vanuit de drie participatiefases, beleidsinventarisaties, gebiedsverkenningen en dialogen met het bestuur bij elkaar optellen, dan is dit de koers van de omgevingsvisie op hoofdlijnen:

- We blijven ook in de toekomst een sterke woongemeente met eigen voorzieningen, een dorpse uitstraling, goede bereikbaarheid en ruimte voor groen en water.
- We zien kansen voor recreatie en toerisme, vooral in het landschap en aan/op het water.
- We hebben veel aandacht voor de ontwikkelingen in onze samenleving zoals de vergrijzing, gezondheid en het behoud van saamhorigheid.
- We zien kansen voor bovenlokale samenwerking op gebied van de energietransitie, economie, de woningbouwopgave, mobiliteit en recreatie.

Dat is de basis waarmee we aan de slag gaan.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 2

Gemeente
Stede Broec

Een omgevingvisie in ontwikkeling

Hoofdstuk 3

De verhalen wijzen de weg

De verhalen wijzen de weg

Er gebeurt van alles in de wereld. Binnen onze gemeente, maar vooral ook om ons heen. Die ontwikkelingen, kansen en bedreigingen bepalen voor een belangrijk deel op welke onderwerpen we ons willen en moeten richten. Uit beleidsanalyses is al heel veel beleid voortgekomen. We gaan wat we belangrijk vinden, nog verder versterken: de kernopgaven. In de manier waarop we omgaan met die kernopgaven willen we én onze eigen identiteit laten terugkomen, én de kernkwaliteiten van onze gemeente maximaal benutten of zelfs vergroten. Dit hele samenspel (bijlage 3) vormt onze unieke toekomstvisie op de omgeving. In andere woorden: de bouwstenen voor de omgevingsvisie van Stede Broec.

Trends:
dit speelt er in de wereld om ons heen

Het is onmogelijk om exact te voorspellen hoe Stede Broec er in de toekomst uitziet. Wel is er zicht op de belangrijkste trends en ontwikkelingen die sterk van invloed zijn op de toekomst van Stede Broec. Met name de klimaatverandering, de achteruitgang van natuur en milieu in Nederland, en de bevolkingsopbouw spelen een grote rol.

Duurzaamheid

De laatste decennia is duurzaamheid wereldwijd een van de grootste thema's geworden. Belangrijke redenen zijn de klimaatverandering, de relatieve eindigheid van grondstoffen, en de afname van de biodiversiteit en natuur. Inmiddels is overtuigend aangetoond dat deze aspecten invloed hebben op de kwaliteit van de leefomgeving. Verdergaande verslechtering zal grote consequenties hebben voor de toekomst van ons leefgebied, voor mens en dier. Het nationale klimaatakkoord bepaalt daarom dat we in 2050 klimaatneutraal zijn als land. Dat betekent dat we geen CO_2 uitstoten, of dat deze compenseren.

Trends en ontwikkelingen

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Natuur en milieu

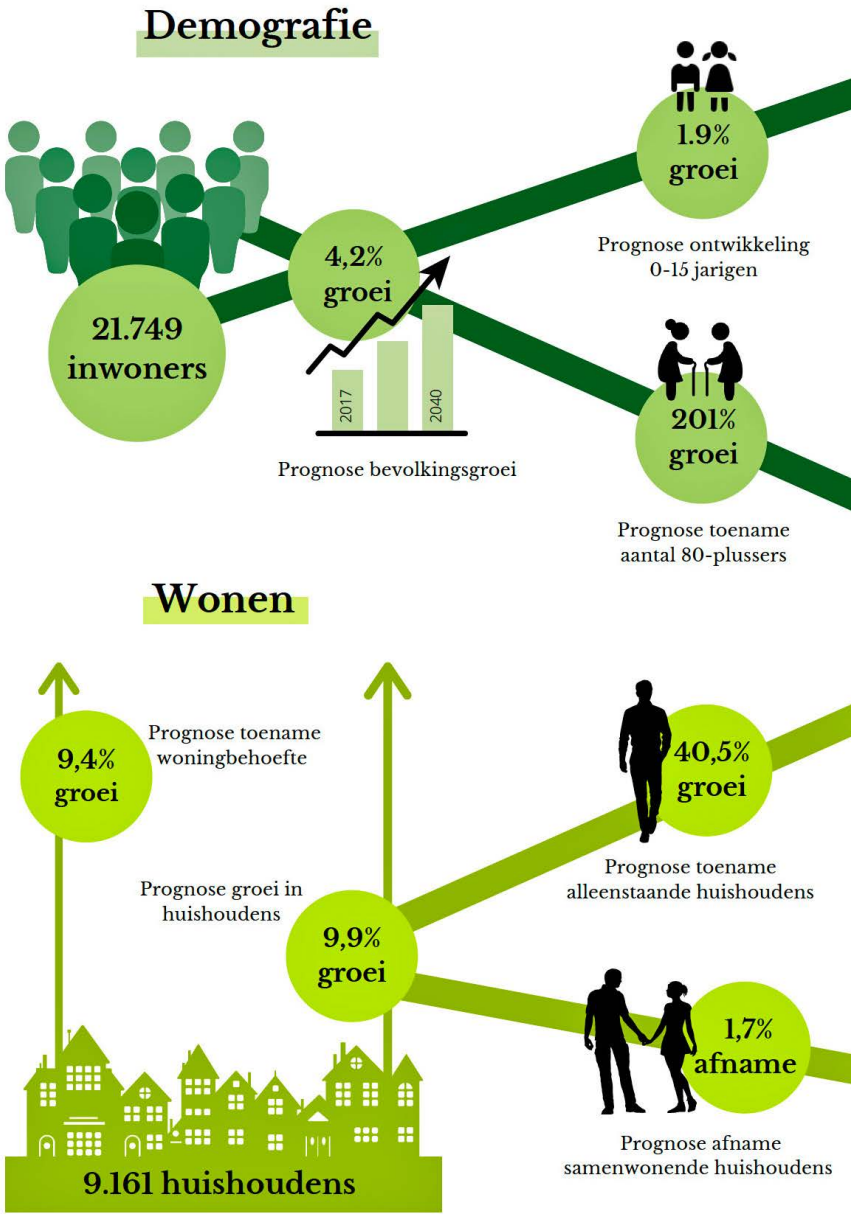
Daarnaast worden op Europees en nationaal niveau beleid en regelgeving ontwikkeld voor het herstel van de biodiversiteit en de circulariteit van grondstoffen. Deze doelstellingen vormen de kaders voor de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. De transitie naar een duurzame economie en samenleving stuurt herkenbaar de grote opgaven in de omgevingsvisie van Stede Broec. Die alle flexibiliteit in zich heeft om de komende jaren mee te bewegen met de dynamiek die ons omringt.

Demografie

In de hele provincie is sprake van vergrijzing. Dit vertaalt zich in een daling van de beroepsbevolking en een toename van het aantal (eenpersoons) huishoudens. Tegelijk is er de komende twintig jaar een bescheiden bevolkingsgroei in de West-Friese gemeenten te verwachten. Bovendien zet de trend in het overheidsbeleid door om mensen langer zelfstandig thuis te laten wonen. Het verbeteren van de woon-, werk-, en leefmilieus is een belangrijke strategische opgave voor de toekomst.

Economie

De West-Friese gemeenten zijn meer woongemeente dan werkgemeente. Het aantal banen per 1.000 inwoners tussen 15 en 65

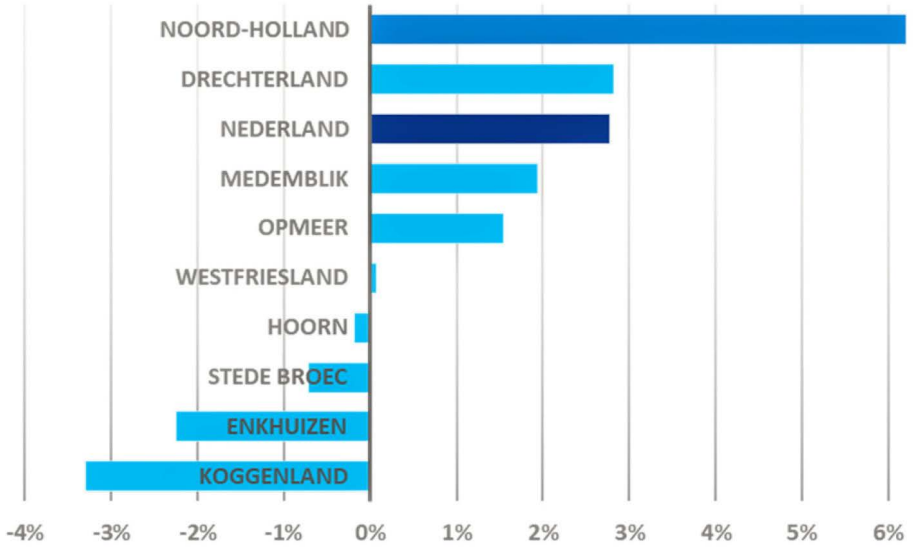
Prognose demografie 2040
(bron: Platform 31, 2018)

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

jaar ligt duidelijk lager dan het gemiddelde in Nederland en in de provincie. De economische kansen voor West-Friesland liggen op het terrein van persoonlijke dienstverlening, toerisme, horeca, cultuur, nieuwe vormen van zorg, de bouw, kleinschalige industrie, ambacht, lokale voedselproductie en sociaal ondernemerschap. De gemeente Stede Broec kan juist door regionale samenwerking de kans benutten om sterker in te zetten op detailhandel, recreatie en verduurzaming van de agrisector.

Deze perspectieven betekenen dat we over veel veerkracht beschikken om ons aan te passen aan de wijzigende structuur van de economie in het algemeen. Concurrentievoordelen zijn steeds meer tijdelijk. En er wordt een lage economische groei verwacht, gebaseerd op het grote aandeel van de diensten en van het mkb in de economie, de krimpende beroepsbevolking, en de vergrijzing.

Tot slot: we krijgen steeds meer vrije tijd. De belevingseconomie heeft nog steeds een groot aandeel in de besteding van deze vrije tijd. Maar geleidelijk aan gaat deze over in een betekeniseconomie, waarin mensen meer op zoek zijn naar zingeving en immateriële waarden. De publieksparticipatie die is uitgevoerd voor de bouwstenen laat zien dat de inwoners van Stede Broec de thema's gezondheid, vergroening en verduurzaming steeds belangrijker vinden.

Ontwikkeling aantal banen 2013-2017 in de West-Friese gemeenten
(bron: Platform 31, 2018)

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Kernopgaven: er ligt werk te wachten
De ontwikkelingen die de grote opgaven voor de toekomst vormen, zijn voor een belangrijk deel in bovenlokaal verband vertaald in gezamenlijke ambities en akkoorden. Daarnaast zijn er ook lokale doelstellingen en ambities waarvoor al beleid is opgesteld of momenteel in ontwikkeling is. De kernopgaven en bijbehorende toelichting staan hieronder samengevat en zijn gebaseerd op de inventarisatie van bestaand lokaal beleid en opgaven (bijlage 3).

Ruimtelijke kwaliteit
Kernopgave: Behoud karakter van landschapsgemeente Stede Broec; de ontwikkelingen moeten de eigen bevolking aanspreken. Goed wonen en werken mag niet ten koste gaan van het groene en waterrijke karakter van de gemeente.

Wonen en leefbaarheid
Kernopgave: Blijf een voldoende aantrekkelijke woongemeente voor de veranderende samenstelling van de bevolking. Stede Broec ontwikkelt op weg naar 2030 een compleet en divers woonaanbod met passende woningen voor nu en later. Daarbij is er bijzondere aandacht voor starters en senioren, en het behoud van groene buffers en woonkwaliteit.

Samenvatting ambitie per thema in Pact 7.1 Westfriesland

Woonakkoord West-Friesland
De regio wil inwoners van West-Friesland naar wens en tevredenheid laten wonen en een breed scala aan woonwensen binnen de regio realiseren. Zo kan West-Friesland tot de tien beste woonregio's van Nederland behoren en ook huishoudens uit andere regio's aantrekken. Onderdeel van Pact 7.1 Westfriesland is daarom een woonakkoord waarmee de gemeenten samenwerken op het gebied van de woningbouw. Dit betekent dat bij het realiseren van deze grote uitdaging rekening wordt gehouden met de kwaliteiten en mogelijkheden in de fysieke leefomgeving van de verschillende gemeenten.

De regio zet hiervoor in op:
- een versnelling van de woningbouwopgave met een betaalbaar, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep;
- het op peil houden en uitbouwen van de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de bestaande voorraad;
- een leefbaar en bereikbaar West-Friesland tot in de kern;
- onderscheidende en complementaire nieuwbouwproducten;
- langer zelfstandig wonen bevorderen;
- werken met een flexibel kader dat de regio houvast biedt en ruimte laat voor marktinitiatieven.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Kwaliteit van de leefomgeving en Milieu

Kernopgave: Creëer een leefomgeving die bijdraagt aan de gezondheid en veiligheid. Alle geldende milieunormeringen voor de fysiek leefomgeving worden nageleefd. Zoals een goede waterkwaliteit conform de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Gezondheid betekent ook een groen omgeving die zich tijdig laat aanpassen aan het actuele en verwachte klimaat, en het stimuleren van beweging.

Economie

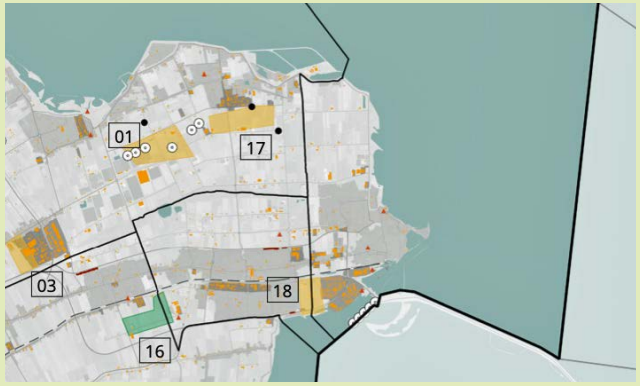
Kernopgave: Faciliteer startende ondernemingen en draag bij aan een vitale lokale en regionale economie. Synergie met buurgemeenten brengt kansen in agrarische sector en faciliteert de lokale bedrijvigheid. De regionale functie van Streekhof met detailhandel wordt versterkt. De ontwikkeling van het toerisme en recreatie in de regio heeft een positief effect op het bestaande toeristisch en recreatieve profiel van Stede Broec en biedt economische kansen.

Duurzaamheid

Kernopgave: Realiseer Energieneutraal 2040 | Klimaatneutraal 2050. Als onderdeel van West-Friesland wil de gemeente haar bijdrage leveren zoals deze is omschreven in het college-uitvoeringsprogramma 2018-2022 en het Pact 7.1 Westfriesland.

Regionale Energiestrategie

De Regionale Energiestrategie (RES) is een belangrijke stap in een langjarige samenwerking om met elkaar te zorgen voor minder CO_2-uitstoot en de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Dit is afgesproken in het Klimaatakkoord. West-Friesland wil in 2040 energieneutraal zijn en zet daarop in via de Regionale Energiestrategie. Het plan kent veel meekoppelkansen ('positieve effecten') voor de regio, zoals op het gebied van recreatie en toerisme. Per zoekgebied wordt het meekoppelen van kansen en de inpassing nog bepaald. Stede Broec komt in de RES 1.0 niet in beeld voor windenergie.

Zoekgebied 18:
Scheperswijk | Krabbersplaat Enkhuizen.

Zoekgebied 16:
Oosterwijzend

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Klimaatadaptatie

Kernopgave: Zorg dat de gemeente bestand is tegen droogte, hitte en overmatige regenval. Het veranderende weer heeft effect op de leefomgeving: verdroging, hitte, bodemdaling of juist overstromingen. Er is onderzocht hoe de gemeente zo goed mogelijk kan omgaan met de verwachte klimaatomstandigheden. Zoals vergroening van de leefomgeving en wateropvang.

Samenleving

Kernopgave: Garandeer een samenleving voor iedereen. De samenleving van Stede Broec is hecht en kent veel verenigingen. We versterken de samenleving verder vanuit de principes 'regie op eigen leven', 'meedoen' en 'kansen voor iedereen'. Een goede fysieke toegankelijkheid tot voorzieningen is een randvoorwaarde.

Mobiliteit

Kernopgave: Verbeter de bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid. Dit gaat op de eerste plaats over het centrum met het historisch lint en het bedrijventerrein. Maar ook de woonwijken. Per gebied spelen verschillende vraagstukken. Met als gemene deler dat de gemeente een balans moet vinden tussen veranderend ruimtegebruik en mobiliteit. Behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, de veiligheid en leefbaarheid

Regionale aanpak klimaatadaptatie

Om Nederland voor te bereiden wordt er gekeken hoe de leefomgeving op het veranderende klimaat kan worden aangepast. Die aanpassing noemen we klimaatadaptatie. Het rijk, de provincie, de gemeente(n) en het waterschap hebben de gezamenlijke ambitie dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht.

In Noord-Holland pakken de zeven West-Friese gemeenten deze taak gezamenlijk op. Onder het collectief 'Westfriesland Klimaatbestendig' voerden zij in 2020 de zogeheten klimaatstresstest uit. Deze test laat ook de mogelijke gevolgen van klimaatverandering zien in Stede Broec. Door het groen-blauwe karakter van Stede Broec is de gemeente relatief goed bestand tegen klimaatverandering.

Gekozen ambitieniveau klimaatadaptatie
(bron: SWECO)

De samenleving is verbonden met alle maatschappelijke opgaven en thema's in de fysieke leefomgeving

Er zijn ook maatschappelijke opgaven die geen relatie lijken te hebben met de fysieke leefomgeving. Denk aan onderwerpen als integratie, problematische schulden, eenzaamheid, huiselijk geweld of verwarde personen. Maar die relatie is vaak toch aanwijsbaar. Bijvoorbeeld een omgeving met veel groen, speelterreinen en bankjes zal ook de sociale cohesie bevorderen, ontmoetingen stimuleren en een gunstige uitwerking hebben op eenzaamheid. Omgekeerd hebben de grote transitie thema's zoals verduurzaming en wonen veel impact op de levens van mensen. De veranderingen die daarmee gepaard gaan vragen van iedereen een bijdrage, die niet iedereen even gemakkelijk kan leveren.
In de uitwerking van de opgaven zal zeker aandacht moeten komen voor dit aspect. De uitgangspunten voor het sociale beleid zijn terug te vinden in het beleidsdocument 'Thuis in Stede Broec'.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

vormen het uitgangspunt. Bijzondere aandacht is er voor het optimaliseren van de ruimtelijke kwaliteit ('indeling') en verblijfskwaliteit ('leefbaarheid') van het historisch lint en het stationsgebied. Met name door het verkeer aan te passen en te reguleren.

Biodiversiteit, groen en natuur

Kernopgave: Behoud en versterk de biodiversiteit. We willen het groen aan de buitenranden versterken. Daarnaast houden we de biodiversiteit binnen de bebouwde kom.

Visie:
een toekomstperspectief in vijf verhalen

De omgevingsvisie gaat over de gehele leefomgeving van Stede Broec. Vanwege het diverse karakter van het grondgebied en het gebruik daarvan, hebben we dit onderverdeeld in vijf deelgebieden. Per deelgebied schetsen we een toekomstbeeld, een 'verhaal'. De opgaven ('deelaspecten van de kernopgaven, zoals woningbouw en het stimuleren van sport en recreatie') en aanwezige kernkwaliteiten vormen de basis van de ontwikkelrichtingen en kansen waarop wordt ingezet. Elk verhaal bevat ook een aantal handreikingen voor de uitwerking. De reacties uit de participatie geven extra kleuring aan het geheel en benadrukken welke specifieke onderwerpen belangrijk worden gevonden. De verhalen vormen samen de basis voor de uiteindelijke omgevingsvisie. Daarmee zetten we de koers voor de uitvoering: het verder onderzoeken en concretiseren van de visie met stakeholders ('iedereen die erbij betrokken is en/of een belang erbij heeft'). Per thema of per gebied. Vervolgens moeten er nog afwegingen worden gemaakt, bijvoorbeeld over de volgorde van belangrijkheid of de kosten. Daarvoor is een afwegings- en toetsingskader nodig. Daarover meer in hoofdstuk 4. Overigens: niet alleen de gemeente zet ontwikkelingen in gang in lijn met de toekomstige ambities. Ook een bewoner, vereniging of bedrijf kan een initiatief starten. Op die manier werken we samen aan de uiteindelijke omgevingsvisie.

Gezondheid en welbevinden

In de nieuwe Omgevingswet wordt gezondheid expliciet benoemd. Dat biedt een kans voor de gemeenten om gezondheidsbeleid en ruimtelijk beleid te verbinden en te borgen in hun omgevingsvisie en plannen. Vaak gaat het bij een gezonde leefomgeving vooral over de fysieke kwaliteit ervan, zoals meer groen, schone lucht of het beperken van geluidsoverlast. Maar uit de prijsvraag WHO CARES en community of practice leren we dat naast geschikte woningen en goede zorg, een sociale leefomgeving van belang is. Zeker bij ouderdom, leven met een beperking of een tegenslag in het leven. Openbare (buiten)ruimte en voorzieningen als bibliotheken, scholen en buurtwinkels kunnen ruimte maken voor ontmoeting, en zo een waardevolle invulling geven aan behoeftes aan sociaal contact of onderlinge verbondenheid. Het thema gezondheid en welbevinden kan op verschillende manieren een plek krijgen in de omgevingsvisie. Het is een keuze om middels een programma het thema verder uit te diepen. Zie ook gezondin.nu.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Verkeersplan

Op 30 september 2021 is het verkeersplan voor Stede Broec vastgesteld door de gemeenteraad van Stede Broec. Daarmee wordt ingezet op de volgende doelstellingen: de verbetering van de verkeersveiligheid, het bevorderen van de bereikbaarheid, de verduurzaming van het verkeer, het verbeteren van de leefbaarheid en aantrekkelijkheid c.q. kwaliteit in de gemeente Stede Broec. In Stede Broec delen veel verschillende weggebruikers dezelfde verkeersstructuur. Het verkeersplan is erop gericht om die structuur zodanig in te richten dat iedereen hier veilig en prettig gebruik van kan maken. Dat betekent vaak dat snel verkeer zich wat moet aanpassen aan minder snelle verkeersdeelnemers. De raad heeft het college gevraagd om naast het verkeersplan een circulatieplan uit te werken. Een beter circulatieplan moet eraan bijdragen dat de woongebieden worden ontlast en het gebruik van de hoofdroutes wordt verbeterd. Tevens is een belangrijk principe dat het circulatieplan de verkeersveiligheid rondom de spoorwegovergangen adresseert. De wens daarbij is de bestaande straten te ontlasten ten aanzien van vrachtverkeer en tractoren. Om dat te bewerkstelligen is – mede gelet op de ambities wat betreft woningbouw – eigenlijk een extra noord-zuidverbinding nodig. Kijkend naar de structuur van Stede Broec biedt een noord-zuidverbinding in de richting Hoogkarspel meer dan bij Florapark, waar een provinciale weg als alternatief nabij voor handen is. Aan de westkant ontsluit je feitelijk heel Lutjebroek, mogelijk een deel van Hoogkarspel en wordt er een alternatief geboden voor het tractor en vrachtverkeer. In gedachte moet worden gehouden dat er ook water moet worden overbrugd en dat er tijdig nagedacht wordt over kostendragers. Het te ontwikkelen circulatieplan wordt in de routekaart een belangrijk uit te werken bouwsteen voor de definitieve omgevingsvisie. Het is een onderwerp dat daarom ook in de wettelijk verplichte omgevingseffectrapportage (o.e.r.) meegenomen zal worden de komende jaren.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

De vijf verhalen van Stede Broec

Gemeente Stede Broec

Dorps leven

Buitenleven

Werken om de hoek

Vitale wijken

Broekerhaven

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Verhaal Dorps leven

Gemeente Stede Broec

Met het verhaal Dorps leven wordt ingezet op het versterken van de aanwezige kwaliteit van wonen en leven in het centrum van Stede Broec. Toekomstbestendig, met behoud van ruimtelijke kwaliteit en erfgoed.

Deze ontwikkelingen zien we voor ons

1. Van jong tot oud woont aan het lint, en we kennen elkaar.

2. Er hangt een dorpse sfeer waarin wonen, werken en voorzieningen worden gemengd. Zo is en blijft alles dichtbij.

3. Het historische lint vormt de centrale as door Stede Broec. De verkeersveiligheid in de dorpen is nog meer toegenomen en past bij nieuwe vormen van mobiliteit.

4. Winkelcentrum Streekhof is in de toekomst samen met het stationsgebied nog meer het centrum van Stede Broec. Vanuit het station wandel je zo het centrale plein op waar de wekelijkse markten zijn en waar je elkaar ontmoet.

5. Er is kleinschalige en diverse woningbouw en ruimte voor winkels bijgekomen. De hoogte van de woningbouw past bij de omgeving.

WONEN EN SAMENLEVEN

- Inzetten op woningtransitie | woningbouw.
- Streven naar een passend voorzieningenniveau.
- Inzetten op ontmoetingsmogelijkheden.

GEZONDHEID, WELBEVINDEN & MILIEU

- Voldoen aan de geldende milieu- en veiligheidsnormeringen.
- Stimuleren sport en recreatie.

DUURZAAMHEID & NATUUR

- Energietransitie in bebouwde omgeving.
- Verduurzaming gebouwen.
- Verduurzaming bedrijvigheid.
- Verduurzaming verkeer.
- Klimaatadaptatie.
- Versterken biodiversiteit.

ECONOMIE

- Toekomstbestendige detailhandelstructuur.
- Faciliteren startende ondernemingen.

MOBILITEIT

- Bereikbare gemeente.
- Beter benutten OV.
- Zet in op fietsen en wandelen.
- Versterken digitale bereikbaarheid.

RUIMTELIJKE KWALITEIT

- Benutten van de ruimtelijke kwaliteit en het erfgoed.

Overzicht van concrete opgaven op basis van de beleidsinventarisatie

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

6. De vergroening van de omgeving van Streekhof maakt de plek prettiger en klimaatadaptiever.

Dit staat ons te doen

1. We bouwen bij, maar kleinschalig: in evenwicht met de omvang van bebouwing van het historisch lint. Eventueel kiezen we voor het ombouwen van een bedrijfspand naar woningen.

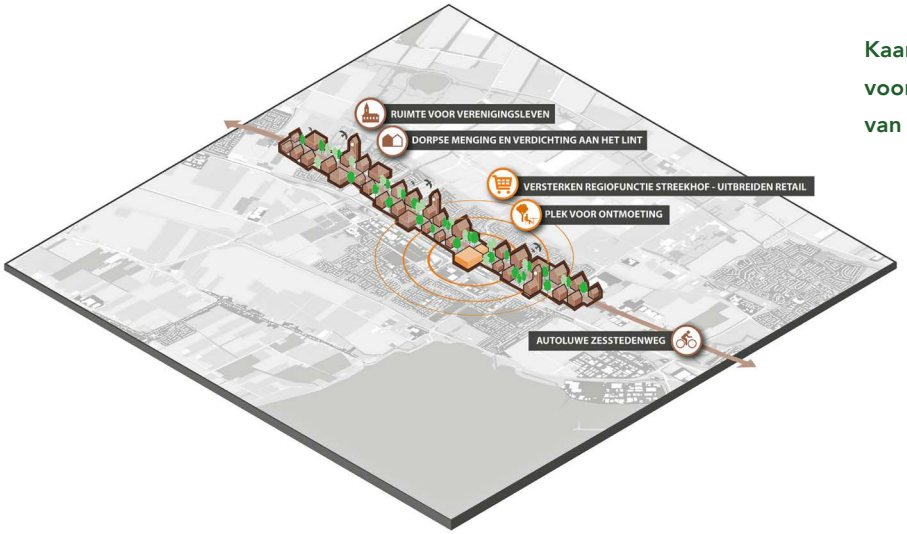
2. Er zijn aan het lint en in de wijken voldoende en uitnodigende plekken om elkaar te ontmoeten. De kerk, het café en Streekhof liggen daarbij in elk geval voor de hand.

3. Door aanpassingen van het lint kan deze autoluwer worden. Wandelen en fietsen krijgen prioriteit, en de auto past zijn snelheid aan: langzaam verkeer is de norm.

4. Samen met ondernemers maken we een slag om het winkelgebied veelzijdiger, aantrekkelijker en optimaal bereikbaarheid te maken.

5. Met ontwikkelaars en woningcorporaties zetten we in op het realiseren van gevarieerde woningbouw in het centrum.

6. Meer groen en minder of andere bestrating spelen beter in op veranderingen in het weer.

Kaart met ideeën voor het centrum van Stede Broec

Bijzondere locatie

Een bijzondere locatie vormt het centraal gelegen bedrijventerrein aan de Industrieweg en Nijverheidsweg. Nu biedt dit nog ruimte aan grotere en kleinere vormen van bedrijvigheid. In de toekomst kan deze locatie in de omgevingsvisie opgenomen worden als plek voor transformatie.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Verhaal Vitale wijken

Gemeente Stede Broec

Met het verhaal over vitale wijken in Stede Broec wordt ingezet op toekomstbestendige woonwijken. We hebben het dan over leefbaar, duurzaam en met een passend woningaanbod. Dit doen we door het vitaliseren (‘upgraden, bijvoorbeeld door vernieuwen, verbeteren of verlevendigen’) en transformeren (‘duurzaam maken’) van de bestaande woningen, maar ook door het realiseren van nieuwe woningen.

Deze ontwikkelingen zien we voor ons

1. De woonwijken zijn gezellig, rustig en kindvriendelijk met voorzieningen dicht bij elkaar. Zoals een integraal kindcentrum, zorg en een supermarkt.

2. De leefbaarheid van de wijken is overal op orde en het groene karakter is op alle plekken voelbaar.

3. De kwaliteit van de fysieke leefomgeving in de woonwijken, zoals luchtkwaliteit, geluidshinder en de aanwezigheid van groen, draagt bij de gezondheid. Er is ruimte om buiten in de eigen leefomgeving te kunnen sporten en bewegen. Dit betreft niet alleen fietsen of wandelen, maar ook de mogelijkheid voor het sporten in een park of op een pleintje. Eventueel met voorzieningen als een skateboardbaan of voetbalkooi.

WONEN EN SAMENLEVEN

- Streven naar een passend voorzieningenniveau.
- Inzetten op woningtransitie en levensloopbestendige wijken.
- Leefbaarheid van de wijken verbeteren.
- Inzetten op ontmoetingsmogelijkheden.

GEZONDHEID, WELBEVINDEN & MILIEU

- Voldoen aan de geldende milieu- en veiligheidsnormeringen.
- Stimuleren sport en recreatie.

DUURZAAMHEID & NATUUR

- Energietransitie in bebouwde omgeving.
- Verduurzaming gebouwen.
- Verduurzaming verkeer.
- Klimaatadaptatie.
- Versterken biodiversiteit.

MOBILITEIT

- Bereikbare gemeente.
- Beter benutten OV.
- Zet in op fietsen en wandelen.
- Versterken digitale bereikbaarheid.
- Regulering van verkeer in de wijken.

RUIMTELIJKE KWALITEIT

- Benutten van de ruimtelijke kwaliteit en het erfgoed.
- Groen en water als onderscheidende kracht.

Overzicht van concrete opgaven op basis van de beleidsinventarisatie

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

4. We bereiken een gezonde en evenwichtige woningmarkt. Uitbreiding van het woningaanbod aan de randen vraagt om een kwalitatieve aanpak waarin de dorpsranden een groene overgangszone vormen naar het landschap.

5. In het zuidwesten van Stede Broec liggen diverse sportverenigingen bij elkaar. Deze locatie biedt kansen voor bijvoorbeeld uitbreiding van sportvoorzieningen tot een completer aanbod. Dat is van meerwaarde voor de bewoners van Stede Broec zelf, maar zeker ook voor de buurgemeenten.

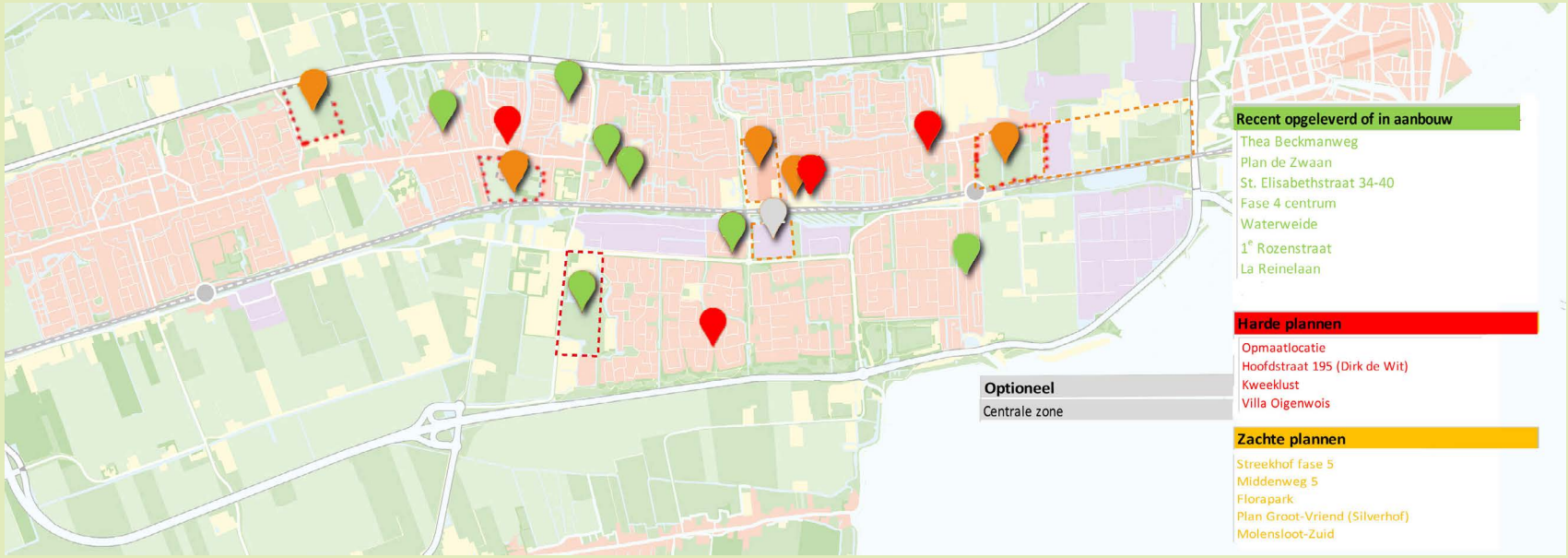
Kaart met ideeën voor woonwijken Stede Broec

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Mogelijke bekende en nader te onderzoeken woningbouwlocaties Stede Broec

De uitwerking van het Woonakkoord West-Friesland voor Stede Broec

Het Woonakkoord gaat tot 2030 uit van een toevoeging van 8.000 harde en zachte plannen voor heel West-Friesland. Voor de periode van 2030 tot 2040 wordt gerekend met circa 9.000 aan zachte plannen in geheel West-Friesland. Voor Stede Broec betekent dat tot 2030 1.243 aan harde en zachte plannen. De exacte verdeelsleutel voor na 2030 is nog niet bepaald. Het is echter wel belangrijk om de komende jaren voldoende (over)capaciteit te hebben om alvast te kunnen inspelen op de behoefte. Daarom zal in Stede Broec ook onderzocht moeten worden waar woningbouw mogelijk is en hoe deze passend is bij de ambities van de gemeente.

Bovenstaande kaart geeft aan waar mogelijkheden zijn voor de woningbouw. De locaties uit de categorieën harde en zachte plannen voorzien in de complete woningopgave. Daarnaast komen de komende jaren extra inbreidingslocaties (het vrije gebied waar al bebouwing omheen staat) beschikbaar. Denk aan locaties als Rabobank Streekhof en Garage Wester. Het is wenselijk om ook deze te ontwikkelen. Als in Lutjebroek ook woningen voor de lokale vraag kunnen worden gerealiseerd, kan ook de inbreidingslocatie Molensloot Zuid worden ontwikkeld.

Vervolg pagina 29

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Vervolg Woonakkoord West-Friesland

De locatie Zilverhof is naar aanleiding van de participatie en daaropvolgende motie in de raad van 1 juli 2021 een gewenste locatie voor woningbouw geworden. Er moet een strategie voor gebiedsontwikkeling, in de vorm van een programma, komen om verder te onderzoeken waar wat mogelijk is.

Vanwege onzekerheden over de toekomstige woningvraag is het niet verstandig om nu al alle plannen te maken. Het hiernaast getoonde stappenplan is een beknopte handreiking voor het plannen van de woningbouw, waarbij uiteraard alle opgaven worden meegewogen.

1. Harde plannen krijgen voorrang.

2. Zachte plannen die al in procedure zitten (= 'plan in voorbereiding' volgens Provinciale Planmonitor) gaan verder en worden gerealiseerd. Daarbij geldt als volgorde:
   - In alle dorpen zoeken we op basis van behoefte waar we nog kunnen bouwen.
   - Inbreiding gaat vóór uitbreiding.
   - Rond een ov-knooppunt.
   - Diversiteit in woningen, bij voorkeur waar centrumvoorzieningen en/of stations zijn.

3. Nieuwe locaties oftewel zachte plannen (= nog geen 'plan voorbereiding') volgen dezelfde volgorde als hierboven.

Dit staat ons te doen

1. Niet elke wijk is hetzelfde, dus maatwerk is nodig om alle wijken te vitaliseren tot de gewenste kwaliteit. We gaan hieraan met diverse partijen werken.

2. De bestaande vaarten die door de wijken lopen zijn verbeterd. Natuurvriendelijke oevers vergroten de biodiversiteit. Het autoverkeer is aangepast aan het fiets- en wandelverkeer: de snelheid is beperkt en je voelt je veilig op straat. De bestaande woningen worden verduurzaamd. We stimuleren dat de daken worden voorzien van zonnepanelen. En er komt meer groen: sedum op daken en tuinen met minder steen. Zowel woningeigenaren als verhuurders zetten zich samen met de gemeente in om woningen te isoleren. Een (nieuw) warmtenet is wellicht een optie. We kunnen nu al aan de slag met grote en kleine plannen die bijdragen aan thema's zoals woningtransitie, leefbaarheid, sociale ontmoeting, duurzaamheid en klimaatadaptatie. Variërend van kleinschalige buurtinitiatieven gericht op leefbaarheid, tot innovatieve plannen voor de transformatie van woningen. Het is de som van activiteiten die de wijken leefbaarder en duurzamer gaat maken.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

3. Het thema gezondheid pakken we op in combinatie met de andere ontwikkelingen, zoals versterken van het aanwezige groen en blauw, de biodiversiteit, het verkeersluw maken van de wijken, en meer ruimte te bieden aan fietsers en voetgangers. Bestaande wandelroutes, sport- en speelplekken kunnen verbeterd of uitgebreid worden. Dat geldt ook voor al bestaande de wandel- en fietspaden die de wijken met het buitengebied verbinden.

4. Dit betekent meer verschillende woningen, sociale huurwoningen mixen met koopwoningen en huurwoningen in de vrije sector, en een focus op starters, senioren en mensen met een (toenemende) behoefte aan zorg en ondersteuning. Het Afwegingskader wonen Westfriesland geldt als leidraad voor het beoordelen van woningbouwplannen. Daarbij zijn er zijn diverse locaties denkbaar. We moeten daarnaast onderzoeken in welke volgorde of wellicht parallel aan elkaar woningbouw opgepakt wordt. Dat kan bovendien gecombineerd worden met opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, duurzaamheid, gezondheid en samenleving. Innovatie in bouwmethode en materiaalgebruik zijn bijvoorbeeld kansen. De potentiële woningbouwlocaties aan de randen van Stede Broec onderzoekt en ontwikkelt de gemeente samen met de buurgemeenten, ontwikkelaars en corporaties. Eventuele woningbouw is goed te combineren met klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid.

5. De gemeente heeft op dit moment het voorkeursrecht (‘recht van eerste koop’) op de locatie Wvg Stede Broec Zuidwest. Dat biedt veel kansen om ambities op het gebied van een clustering van sport en voorzieningen te bewerkstelligen.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Verhaal Buitenleven

Met het verhaal over het buitenleven wordt ingezet op het vergroten van de kwaliteit van de landschap, de economische waarde, de recreatie en natuurwaarde. Het nabijheid en vitaliteit van het landschap blijven een onderscheidend kenmerk van onze woongemeente.

Deze ontwikkelingen zien we voor ons

1. In het buitengebied van Stede Broec wordt de kwaliteit en eigenheid van landschap gekoesterd. Op alle fronten: de Weelen, het vaarlandschap, het Streekbos, en de centraal gelegen agrarische gebieden. Het lukt de diverse belanghebbende partijen om de kansen en uitdagingen optimaal te benutten.

2. Op het veld staan gewassen die steeds beter bestand zijn tegen het veranderende klimaat in Nederland. De telers profiteren nog steeds van de goede gronden voor de ontwikkeling van hun producten. Door innovatie en uitbreiding neemt de bedrijfsbebouwing ook toe in dit gebied.

3. De agrariërs in dragen op verschillende manieren bij aan het beheer en behoud van hun omgeving. Ook agrarisch landschaps- of natuurbeheer in samenwerking met Staatsbosbeheer is mogelijk.

WONEN

- Huisvesting arbeidsmigranten organiseren i.s.m. bedrijven.

GEZONDHEID & MILIEU

- Voldoen aan de geldende milieu- en veiligheidsnormeringen.
- Stimuleren sport en recreatie.

DUURZAAMHEID, NATUUR & RECREATIE

- Verduurzaming bedrijvigheid.
- Verduurzaming verkeer.
- Energietransitie conform RES 1.0.
- Bodemdaling en verdroging tegengaan.
- Circulaire, innovatieve en energieneutrale landbouw faciliteren.
- Klimaatadaptatie.
- Natuurinclusieve landbouw faciliteren.
- Versterken biodiversiteit.
- Behouden groenblauwe netwerken.

ECONOMIE

- Versterken agribusiness en recreatie en toerisme.

MOBILITEIT

- Zet in op fietsen en wandelen.
- Versterken digitale bereikbaarheid.

RUIMTELIJKE KWALITEIT

- Benutten van de ruimtelijke kwaliteit en het erfgoed.
- Groen en water als onderscheidende kracht.

Overzicht van concrete opgaven op basis van de beleidsinventarisatie

4. De groene dorpsranden van Stede Broec staan er goed bij. Ze zijn voldoende veerkrachtig om te kunnen omgaan met veranderende weersomstandigheden en zijn biodivers. Deze groene randen zijn verbonden met de groene structuren in het stedelijke gebied, de omringende natuurgebieden en het landschap. De wandel- en fietspaden en vaarroutes liggen zoveel mogelijk in de groene gebieden. Bij hevige regenval kan hier water worden geborgen dat nodig is voor de natuur.

5. Er wordt veel aandacht besteed aan de mogelijkheden voor inwoners en ondernemers om te participeren in het opwekken van energie.

Kaart met ideeën voor het buitengebied van Stede Broec

Dit staat ons te doen

1. Agrariërs, het recreatieschap, Staatsbosbeheer, het waterschap en de provincie werken gezamenlijk aan een gedeelde toekomstvisie voor het buitengebied. Daarbij wordt onderzocht hoe de actuele opgaven zo goed en passend mogelijk opgelost kunnen worden. Agrariërs willen bijvoorbeeld overstappen naar een (meer) circulaire en natuurinclusieve bedrijfsvoering, en hierin ondersteund worden.
   Het recreatieschap ziet graag een fijnmazig wandel-, vaar- en fietsmogelijkheden door het landschap, dat langs de verschillende hoogtepunten in het gebied voert.

2. Om de karakteristieke openheid van het gebied te behouden, moet conform de kaders van de provincie zorgvuldig worden omgegaan met uitbreidingen. Tussen de erven moet voldoende open ruimte blijven bestaan om het zicht op de achterliggende open ruimte te behouden. In het agrarisch gebied is ruimte om eventueel vrijkomende agrarische bebouwing van stoppende agrariërs in te zetten voor nieuwe functies. Functies die zich goed verhouden met de bestaande bedrijvigheid. Een goede infrastructuur voor het transport van bloemen en groenten is cruciaal.

3. De agrarische ondernemers dragen samen bij aan de kwaliteit van de bodem door wisselteelt van groenten en bloemen en het uitwisselen van kennis en kunde. Daarnaast is het terugdringen van pesticidegebruik een interessante optie. Dit is goed voor biodiversiteit in het gebied en kostenbesparend voor de telers. De gemeente kan deze ontwikkeling stimuleren of faciliteren. Agrarisch landschaps- of natuurbeheer wordt opgepakt in samenwerking met Staatsbosbeheer.

4. Een goede manier om de biodiversiteit te verbeteren is het stimuleren van de aanleg en het beheer van natuurlijke bermen en oevers. We kijken waar we nog meer kunnen halen uit de recreatieve kansen van dit gebied.

5. De gemeente kan spelregels maken in overleg met de bewoners voor opwekken van energie. Belangrijk aandachtspunt hierbij is welke inpassingsmogelijkheden er zijn en wat het landschap aan kan. Zo bepalen de karakteristiek van de ruimtelijke opbouw (‘wat we willen bouwen’) en de wezenlijke kernkwaliteiten van de landschappen (‘waar we willen bouwen’) in grote mate wat er mogelijk is. Zonnevelden zijn bijvoorbeeld van grote invloed op een kernkwaliteit als openheid. Dit kan gaan om de hoogte maar ook de omvang van de zonnevelden. Bepalend is ook waar de zonnevelden komen in het landschap: in de open zichtlijnen vanaf de bebouwingslinten of misschien wel op enige afstand van wegen of bebouwing.

Thematische opgaven kunnen aanleiding zijn om voor specifieke gebieden of zones aparte gebiedsplannen te maken. Bijvoorbeeld voor vraagstukken zoals energietransitie en klimaatadaptatie zal exacter onderzocht moeten worden wat er kan en hoe dat past binnen de landschappelijke kaders. De volgende handvatten kunnen dienen als leidraad:

- Heldere spelregels voor de situering, inpassing en beoordeling van initiatieven.
- Een integraal gebiedsplan voor gebieden waar meerdere initiatieven spelen.
- Inzicht in het effect van meerdere zonnevelden of windopstellingen in het landschap.

Verhaal Broekerhaven

Met het verhaal Broekerhaven wordt ingezet op de kansen aan het Markermeer. Uit de participatie blijkt dat mensen veel meer gebruik willen maken van dit strand. Laten we kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat dit echt een plek wordt waar we met elkaar van kunnen genieten.

Deze ontwikkelingen zien we voor ons

1. Broekerhaven wordt in de participatie vaak genoemd als plek waar de bewoners graag meer gebruik van willen maken. Als kleinschalige haven en poort naar het Markermeer heeft de Broekerhaven de potentie om een hoogwaardige ontmoetingsplek te worden.

2. Minder verkeershinder van de N307.

Dit staat ons te doen

1. Herinrichting en vergroening van de openbare ruimte verbetert de verblijfskwaliteit. Diversiteit in horecagelegenheden geeft deze plek een eigen aantrekkingskracht. Niet alleen voor bewoners, maar ook voor recreanten vanaf het water of de dijk. We verbeteren de recreatiemogelijkheden verder door initiatieven de ruimte te geven en (aanvullende) mogelijkheden te onderzoeken. Maar wel met behoud van voldoende toegankelijke openbare ruimte.

GEZONDHEID & MILIEU

- Voldoen aan de geldende milieu- en veiligheidsnormeringen.
- Stimuleren sport en recreatie.

DUURZAAMHEID & NATUUR

- Verduurzaming verkeer.
- Energietransitie in bebouwde omgeving.
- Klimaatadaptatie.
- Versterken biodiversiteit.

ECONOMIE

- Versterken agribusiness en recreatie en toerisme.

MOBILITEIT

- Zet in op fietsen en wandelen.

RUIMTELIJKE KWALITEIT

- Benutten van de ruimtelijke kwaliteit en het erfgoed.
- Groen en water als onderscheidende kracht.

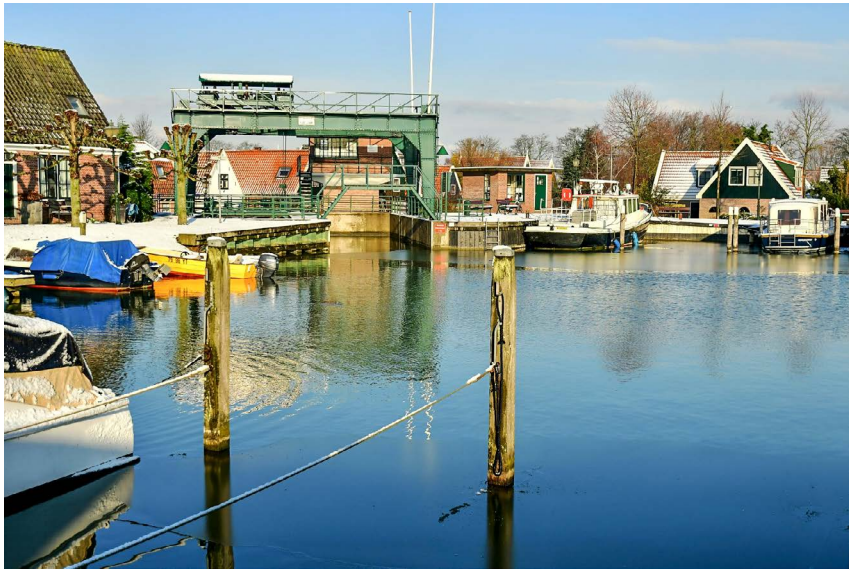

Overzicht van concrete opgaven op basis van de beleidsinventarisatie

2. De verkeershinder van de Westfrisiaweg voor de omwonenden vraagt om een grotere aanpak in samenwerking met andere bestuurslagen (zoals de provincie) en partijen zoals Rijkswaterstaat en het waterschap. De mogelijkheden voor een gezamenlijke aanpak is een onderwerp om te agenderen in de samenwerking met de andere bestuurslagen.

Kaart met ideeën voor Broekerhaven Stede Broec

Verhaal Werken om de hoek

Met het verhaal werken om de hoek wordt ingezet op de economische en maatschappelijke waarde van de bedrijvigheid van Stede Broec.

Deze ontwikkelingen zien we voor ons

1. Binnen Stede Broec en daarbuiten is onvoldoende ruimte voor bedrijventerreinen beschikbaar.

2. De bedrijventerreinen zijn verduurzaamd en klimaatadaptief.

3. Er is een groeiende behoefte aan woon- en werkruimte.

Dit staat ons te doen

1. Om het bedrijfsleven te laten groeien kijken we hoe bestaande ruimte intensiever kan worden benut. Bijvoorbeeld door bestaande bedrijventerreinen nog beter te benutten. Waar mogelijk zetten we samen met de bedrijven in op verduurzaming van deze locaties. Stoppende agrarische bedrijven kunnen een rol spelen in de huisvesting van bedrijvigheid mits die passend is naar aard en schaal in de omgeving. Binnenstedelijk bieden deze locaties mogelijkheden voor het integreren van wonen en werken. Dat is een tendens die postcorona ongetwijfeld belangrijker wordt. Meegaan met de

WONEN

- Huisvesting arbeidsmigranten organiseren i.s.m. bedrijven.

GEZONDHEID

- Voldoen aan de geldende milieu- en veiligheidsnormeringen.
- Bewegen stimuleren.

DUURZAAMHEID

- Verduurzaming gebouwen en bedrijvigheid.
- Energietransitie in bebouwde kom.
- Verduurzaming verkeer.
- Klimaatadaptatie.

ECONOMIE

- Toekomstbestendige detailhandelstructuur.
- Meer ruimte voor werken in de woonomgeving (zzp).
- Bijdragen aan een vitale lokale en regionale economie.
- Faciliteren startende ondernemingen.
- Versterken agribusiness en recreatie en toerisme.
- Faciliteren startende ondernemingen.

MOBILITEIT

- Bereikbare gemeente.
- Beter benutten OV.
- Zet in op fietsen en wandelen.
- Versterken digitale bereikbaarheid.

RUIMTELIJKE KWALITEIT

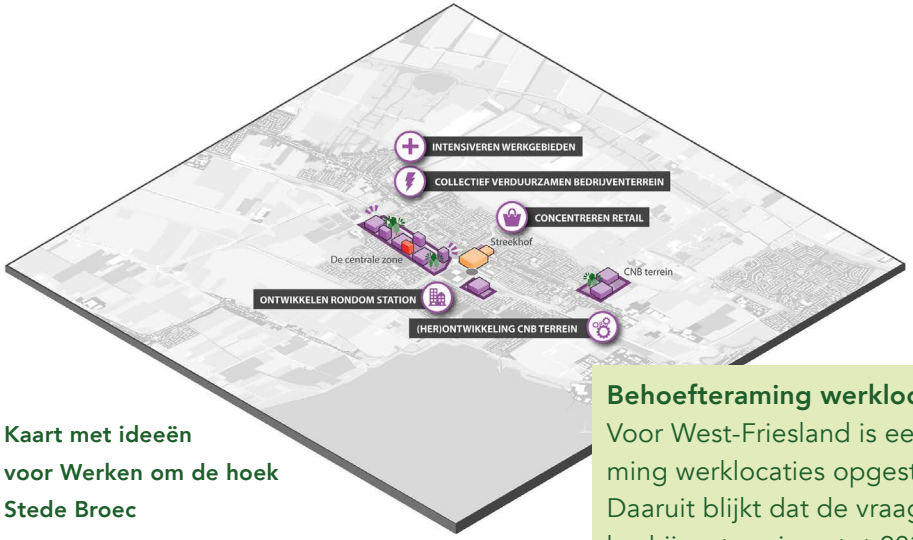
- Benutten van de ruimtelijke kwaliteit en het erfgoed.
- Groen en water als onderscheidende kracht.

Overzicht van concrete opgaven op basis van de beleidsinventarisatie

economische en maatschappelijke ontwikkelingen vraagt om aanpassingen van de fysieke locaties en het verkeersbeleid. Maar ook om bovenlokaal samenwerken met de buurgemeenten.

2. We willen schaalvoordeel behalen. De verduurzaming van de bedrijventerreinen pakken we daarom bij voorkeur collectief op. Dat wil zeggen: bedrijven met elkaar, en bedrijven met de gemeente. Zo liggen er kansen voor energieopwekking door zonnepanelen op het dak. Daarnaast zetten we in op een klimaatbestendige openbare ruimte: meer groen en extra aandacht voor waterafvoer.

Kaart met ideeën voor Werken om de hoek Stede Broec

Arbeidsmigranten

Bedrijven zetten steeds vaker arbeidsmigranten in voor de groeiende hoeveelheid werk. Deze arbeidsmigranten verblijven voor korte of langere tijd in West-Friesland. Liefst op niet al te grote afstand van de werklocaties. Geschikte tijdelijke of meer structurele huisvesting voor deze groep is niet altijd voorhanden. Het is belangrijk dat we dit goed regelen. Dan zijn de arbeidsmigranten verzekerd van een gezonde woonsituatie en is hun aanwezigheid in het voordeel van regionale economische groei.

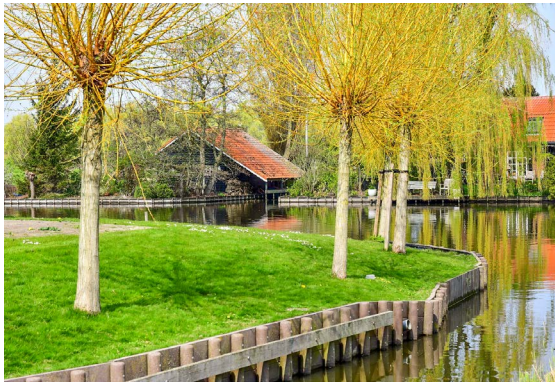
Behoefteraming werklocaties

Voor West-Friesland is een behoefteraming werklocaties opgesteld in 2020. Daaruit blijkt dat de vraag naar ruimte op bedrijventerreinen tot 2030 met 22 tot 48 hectare toeneemt en tot 2040 met nog eens 25 hectare. Deze uitbreidingsvraag heeft ook betrekking op de bedrijventerreinen van de SED-gemeenten waaronder Stede Broec. Op de bestaande terreinen is nog maar beperkt tot geen uitgifte van terrein mogelijk. Om uitbreiding van het aanbod aan bedrijventerreinen te realiseren zijn twee scenario's mogelijk:

- De drie gemeenten analyseren lokaal de vraag naar bedrijfsruimte en zoeken lokaal naar een geschikte locatie voor uitbreiding.
- De drie gemeenten trekken gezamenlijk op (eventueel in samenwerking met andere buurgemeenten zoals Medemblik en Hoorn).

Bovenlokale samenhang van verhalen

Gemeente Stede Broec heeft een eigen toekomstverhaal, en verdient als lokaal gebied maatwerk. Tegelijk kan er veel voordeel worden behaald als we overeenkomsten zoeken met onze 'buren'. Samenwerking binnen de SED en in regionaal verband biedt kansen om onze doelstellingen beter, sneller, soepeler en goedkoper te bereiken. Denk aan een gemeenschappelijk geformuleerd afwegingskader en dito aanpak.

We zien drie niveaus van samenwerking:

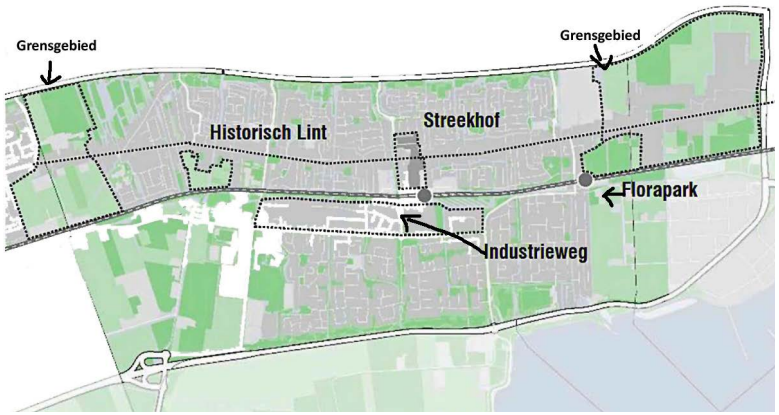
1. Beleidsmatige samenwerking en uitwerking in omgevingsprogramma's en omgevingsplannen op SED-niveau: harmoniseren van beleid daar waar het kan en de gemeenten onderling daar voordeel van hebben.
2. Strategische samenwerking en uitwerking op regionaal niveau voor de grote opgaven.
3. Samenwerken in een grensgebied waar waarde creëren een gezamenlijke kans is. Zoals de grenzen met Hoogkarspel en Enkhuizen.

Mogelijkheden voor samenwerking op SED-niveau:

- Duurzaamheid (energiestrategie, klimaatadaptatie, verduurzaming, warmtetransitie)
- Biodiversiteit en Natuur
- Wonen
- Infrastructuur (wandel- en fietspadennetwerk, verkeersontsluiting, vaarroutenet)
- Gezondheid en Veiligheid

Mogelijkheden voor samenwerking op regionaal niveau:

- Woningbouwopgave conform het woonakkoord
- Huisvesting arbeidsmigranten
- Strategie bedrijventerreinen
- Kwaliteit van het landschap en biodiversiteit
- Waternetwerken en fietsnetwerken versterken
- Mobiliteit
- Toerisme en Recreatie

Grenszones met buurgemeenten die geschikt zijn voor een gezamenlijke gebiedsvisie.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 3

Gemeente
Stede Broec

Een omgevingvisie in ontwikkeling

Hoofdstuk 4

Zo gaan we met elkaar verder

Zo gaan we met elkaar verder

Nu we weten naar welk toekomstperspectief we toekunnen werken en waarom, is de vraag: hoe dan? In de verhalen worden ontwikkelingen geschetst en aangegeven wat we kunnen oppakken. Dat kan de gemeente zelf doen, maar ook bewoners, ondernemers of een vereniging. Het een sluit het ander niet uit. Initiatieven kunnen parallel aan elkaar lopen, en wellicht elkaar versterken. Natuurlijk houden we daarbij rekening met elkaars belangen. De insteek is: ja, mits.

Rollen en relaties: iedereen is op een eigen manier betrokken

Rol gemeente

De gemeente heeft bij de uitvoering van de visie verschillende rollen. Opdrachtgever. Dienstverlener. Samenwerkingspartner. Aanjager. Ondersteuner van maatschappelijke initiatieven. Handhaver van het publieke belang. Op welke thema's of in welke gebieden de gemeente een sturende of juist meer faciliterende rol heeft, is in dit document nog niet altijd duidelijk.
De gemeente wil faciliteren, maar ook sturen. De gemeente wil niet alles zelf doen, maar ook niet alles loslaten. De gemeente wil vertrouwen geven aan initiatiefnemers en tegelijkertijd ook verantwoordelijk blijven voor het algemeen belang. Kortom, het zoeken naar balans en wisselwerking tussen gemeente en gemeenschap is de opgave voor de toekomst. In In de uiteindelijke omgevingsvisie zijn de wensen en verwachtingen van inwoners en ondernemers – en daarmee onze rol per onderwerp – meer uitgekristalliseerd.

Met een aantal zaken moet de gemeente zelf aan de slag. Het gaat om vraagstukken die cruciaal zijn om bijvoorbeeld de sociaal-economische positie te versterken. Projecten die bijdragen aan het vergroten van de woonaantrekkelijkheid. Programma's die leiden tot sociaal-economische of fysieke wijkimpulsen, regie op de woningbouw, energietransitie en klimaatadaptatie.
De gemeente zal telkens de stakeholders uit de gemeente uitdagen om zich te verbinden en verantwoordelijkheid te nemen voor de ontwikkeling van de gemeente. Per vraagstuk bekijken we welke partners met elkaar slagkracht kunnen organiseren. Dit varieert keer op keer. Soms neemt de gemeente het initiatief. Maar vaker zullen organisaties of inwoners het initiatief nemen. We maken deze ontwikkelingen onderdeel van de gezamenlijke koers en ambities van de gemeente.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 4

Rol initiatiefnemers

Bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en de gemeente dragen natuurlijk ook bij aan de toekomst van de stad. We wegen met elkaar af hoe een plan of activiteit verbonden kan worden aan de doelen van de omgevingsvisie. Ook zal de initiatiefnemer in de geest van de Omgevingswet alle belanghebbenden gaan betrekken en zo zorg te dragen voor de participatie. Met de ruimte om dit bij te stellen als er nieuwe ontwikkelingen of wensen op ons pad komen.

Rol overige bestuurslagen en partnerorganisaties

Zoals eerder benoemd houdt de fysieke leefomgeving niet op bij de grens van onze gemeente. Daarom werken we bovenlokaal samen met onze buurgemeenten, hogere bestuurslagen en uitvoeringsinstanties. Deze partijen hebben direct of indirect invloed gehad op de ontwikkeling van dit document inclusief routekaart. Nu gaan we onze bouwstenen met hen afstemmen, net zo goed als de buurgemeenten hun bouwstenen met ons afstemmen. Nu we zelf vastgesteld hebben waar en wat onze kernkwaliteiten en ambities zijn, weten we precies wat we in dat overleg willen bereiken. De afstemming met deze partners kan verlopen via bestaande bovenlokale overlegstructuren.

De routekaart van de gemeente

De gemeente werkt de bouwstenen uit tot de omgevingsvisie aan de hand van een routekaart die uit vijf stappen bestaat.

1. Beschrijving: het in kaart brengen van de kwaliteit van de gehele fysieke leefomgeving in relatie tot de ambities en opgaven uit dit document.
2. Spelregels voor keuzes: het ontwikkelen van het afwegingskader voor de fysieke leefomgeving waarmee het effect van keuzes wordt afgewogen.
3. Inhoudelijke uitwerking: het uitwerken van de ambities en opgaven in beleid en plannen.
4. Gebiedsgerichte uitwerking: het uitwerken naar geografische gebieden.
5. Samenwerken met de gemeenschap: het bieden van ruimte aan initiatiefnemers om voorstellen en plannen aan te dragen die in lijn zijn met de doelstellingen uit de visie.

Het geheel aan onderzoeken, programma's, beleid, plannen en initiatieven zorgt ervoor dat er gaat worden gewerkt in lijn met de bouwstenen. Zo bouwen we aan een volwaardige omgevingsvisie conform de Omgevingswet (zie spiekbriefje VNG met wettelijke eisen aan de omgevingsvisie). Hieronder worden de verschillende onderdelen verder toegelicht.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 4

1. Beschrijving

Zoals eerder gezegd is dit document nog niet compleet. Immers, nog niet alle lagen van de fysieke leefomgeving zijn benoemd, en ook is niet vastgesteld wat de kwaliteit daarvan is. Zo zijn de bodem, het water en de luchtkwaliteit nog niet aan de orde geweest. Om de gestelde doelen en ambities te behalen is deze kennis wel nodig. Onder meer op het gebied van gezondheid, veiligheid of biodiversiteit. Met het maken van de beschrijving bepalen we de agenda voor de ontwikkeling van de uiteindelijke omgevingsvisie.

2. Spelregels voor keuzes

De omgevingsvisie vormt een kader voor toekomstige activiteiten, die belangrijke gevolgen met zich mee kunnen brengen voor het milieu en voor de omgeving. Als het even kan, dan worden de opgaven zo goed mogelijk met elkaar gecombineerd. Maar soms ontstaat er een dilemma, bijvoorbeeld tussen bouwen en natuur, en moet een weloverwogen beslissing volgen. Daarvoor is een afwegingskader nodig: de omgevingseffectrapportage (OER). Dit wettelijke verplichte instrument (artikel 16.36 OW) laat de verwachte effecten van de omgevingsvisie in samenhang zien en zet de afwegingen op een rij. De verwachte effecten betreffen zowel het milieu als sociale en economische aspecten. Het gaat daarbij vooral om effecten die de fysieke leefomgeving beïnvloeden of die door deze fysieke leefomgeving worden beïnvloed. De OER vormt bovendien de basis voor een nog op te stellen monitorings- en evaluatieplan. Dit kan de daadwerkelijke effecten van de uitvoering van de omgevingsvisie volgen en beoordelen.

Logisch dat het belangrijk is eerst te weten wat de effecten van de ambities zijn, en op die manier een concrete afwegingen te maken. Het opstellen van een OER heeft daarom prioriteit in de routekaart.

3. Inhoudelijke uitwerking

Dit document bevat tal van onderwerpen waarvoor al sprake is van vigerend ('beleid dat al van kracht is') sectorale beleid ('op deelonderwerpen') of waarvoor momenteel al beleid wordt ontwikkeld. Ook is er sprake van gebiedsontwikkeling en planning van woningbouw. Deze lopende ontwikkelingen gaan zo goed mogelijk afgestemd worden op de uitgangspunten van deze bouwstenen. Daarbij werken de verschillende vakdisciplines met elkaar samen. Een aanvullende stap om de bouwstenen verder uit te werken is in de vorm van verplichte en vrijwillige programma's (zie spiekbriefje VNG met wettelijke eisen aan de programma's). Daarmee kun je als gemeente laten zien welke doelen

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

Het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU), ook wel het Werkingsverdrag, is een verdrag gesloten tussen de lidstaten van de Europese Unie. In het VwEU staat wat de bevoegdheden van de Europese Unie zijn en op welke manier de Europese Unie die bevoegdheden kan uitoefenen. In de omgevingsvisie moet rekening worden gehouden met de milieubeginselen uit dit verdrag. Dit betreft het voorzorgsbeginsel en bestrijding aan de bron.

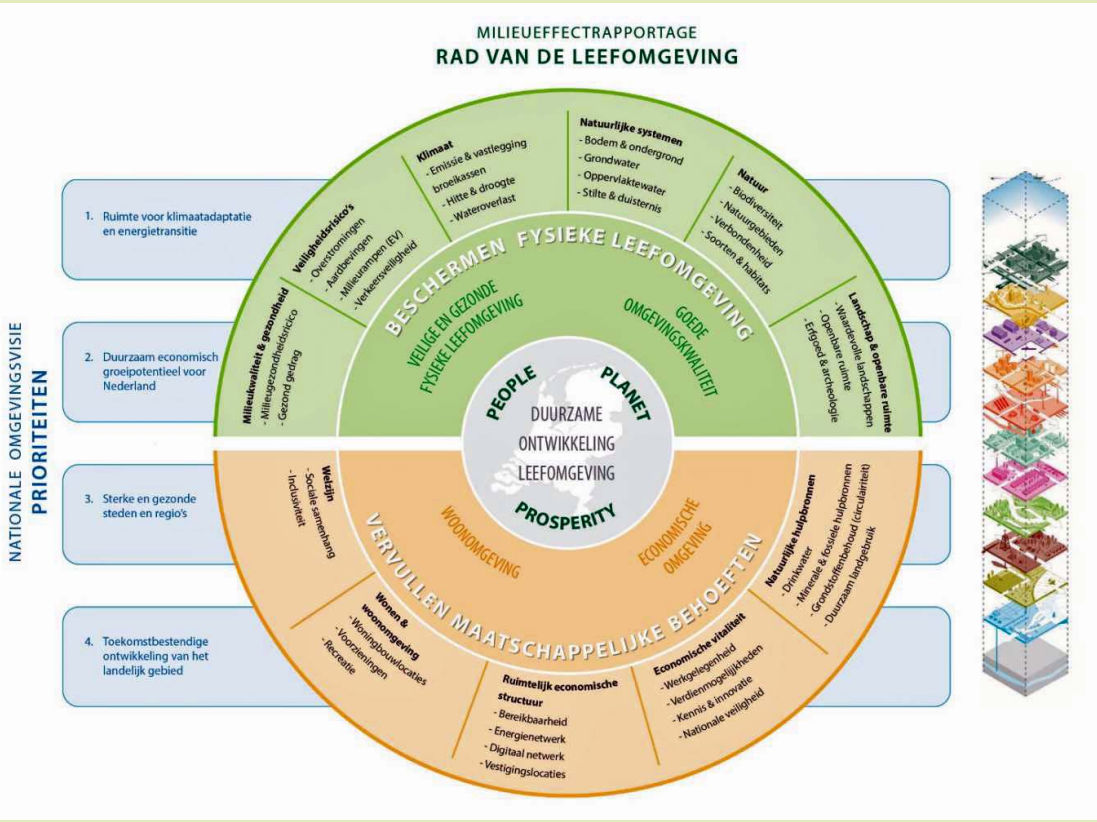
Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 4

uit je specifiek integraal wilt uitwerken voor het omgevingsplan. Aan de hand van dit document is er vrijheid om zelf te bepalen welke programma's er worden uitgevoerd. Vanuit de omgevingswet zijn alleen programma's voor omgevingsgeluid en luchtkwaliteit verplicht.

Voor de volgende thema's is een uitwerking in de vorm van een programma naast het sectorale beleid nodig:

- Gebiedsontwikkeling en woningbouw: uitwerking locaties en afwegingskaders (zie verhaal Vitale wijken);
- Klimaatadaptatie en vergroening van de fysieke leefomgeving (vervolg op de regionale aanpak klimaatadaptatie West-Friesland;
- Lokale uitwerking van de energietransitie (vervolg op de RES);
- Gezondheid (is in de toekomst mogelijk zwaarwegend, en dus is nader onderzoek nodig hoe dit thema in de fysieke leefomgeving opgepakt kan worden). Voor dit thema is verdere verdieping in de vorm van een programma voorstelbaar.

De gemeente heeft veel aandacht voor de invloed van alle activiteiten op het milieu. Het Milieueffectrapport van de Nationale Omgevingsvisie, kortweg PlanMER, bevat een zogenaamd Rad van de leefomgeving. Dit instrument helpt daarbij en vormt daarom het vertrekpunt voor de OER.

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 4

4. Gebiedsgerichte uitwerking

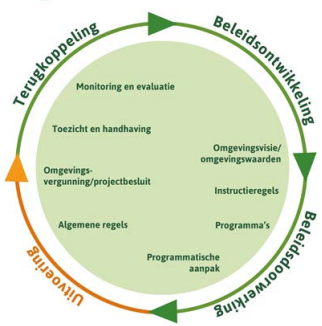
Het is goed om elke lokale situatie op zichzelf te bekijken. Daarvoor vindt er nog een verfijning van de bouwstenen tot op gebiedsniveau plaats, in afstemming met het voorgestelde programma gebiedsontwikkeling. Het is praktisch niet mogelijk om voor alle gebieden tegelijkertijd een gebiedsgerichte uitwerking te gaan maken. Onderstaande volgorde is een suggestie voor de uitvoering van deze stap:

1. Stede Broec Zuidwest: in verband met voorkeursrecht van de gemeente voor dit gebied.
2. De groene grensgebieden met buurgemeenten Enkhuizen en Drechterland: ontwikkelen gedeelde visie op het gebied in verband met woningbouw, natuurontwikkeling, ruimtelijke kwaliteit, economie, mobiliteit en recreatie.
3. Wijken (inclusief centrum en oude lint): uitwerking van gebiedsvisies per wijk.
4. Het buitengebied ten noorden van Stede Broec: samen met provincie, waterschap, recreatieschap, Staatsbosbeheer en ondernemers.
5. Broekerhaven en het Markermeer.

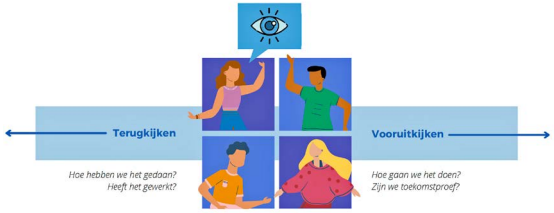
Naast de uitwerking van de omgevingsvisie in beleid en integrale gebiedsvisies, moet het voor iedereen moet helder zijn welke spelregels er gelden in de fysieke leefomgeving. Deze regels hebben zowel betrekking op veiligheid als het sociale, economische en fysieke domein. Zij vormen een omgevingsplan, dat de opvolger is van het huidige bestemmingsplan. De regels uit het omgevingsplan sluiten aan bij de ambities uit de omgevingsvisie, aangevuld met de uitwerkingen van de programma's. Deze regels voorkomen ongewenste activiteiten en beschermen de kwaliteiten van de fysieke omgeving. Daarnaast bevat het omgevingsplan spelregels om te kunnen afwijken als een initiatief of ontwikkeling bijdraagt aan het gebied. De vertaling van de omgevingsvisie naar regels in het omgevingsplan gebeurt in een later stadium.

5. Ruimte bieden aan maatschappelijke ontwikkelingen en initiatieven

In de routekaart richt de gemeente zich nu op de verplichte, voorgestelde programma's en gebiedsvisies die logischerwijs volgen op deze omgevingsvisie. Het initiatief van programma's ligt bij de gemeente, maar in de uitvoering worden alle relevante stakeholders betrokken. Door de uitwerking per gebied concreter te maken, komen de ontwikkelingen dichter bij de inwoners en ondernemers te staan. Daardoor kunnen zij actiever meepraten. De participatie laat zien dat bewoners en ondernemers graag zelf

Afstemming van de verschillende instrumenten in de beleidscyclus.

Periodieke monitoring en evaluatie

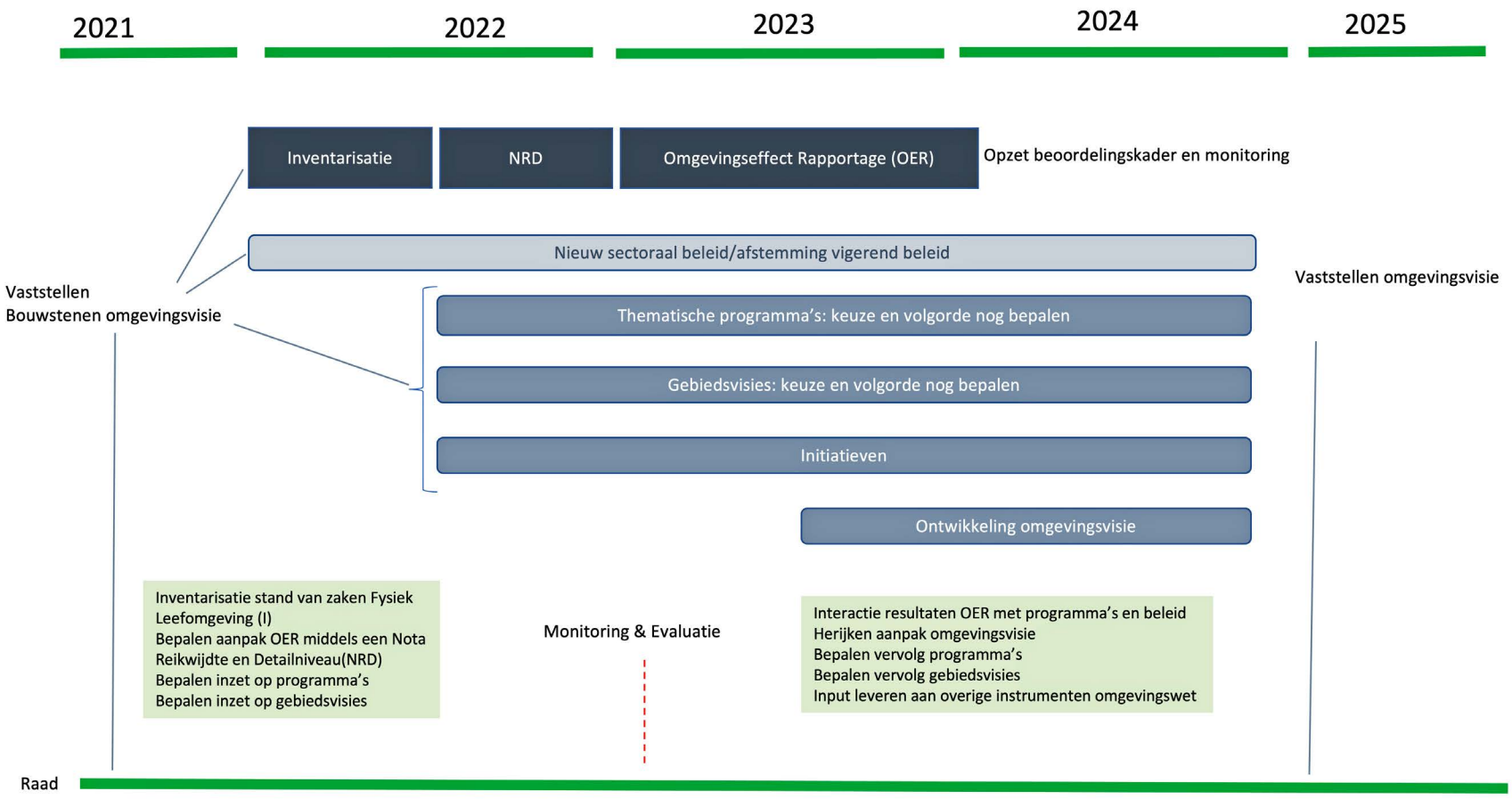
Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 4

aan de slag gaan met thema's zoals duurzaamheid, nieuwe woonconcepten, diverse vormen van mobiliteit en vergroening. Niet alles kan, en misschien kleven er soms meer nadelen dan voordelen aan plannen. Maar dat gesprek moet eerst met elkaar worden gevoerd. Zelfs als een plan niet helemaal in de uiteindelijke omgevingsvisie en het omgevingsplan past, willen we aan de zogenaamde omgevingstafel kijken wat wél mogelijk is. Zo geven we niet alleen invulling aan de letter van de omgevingsvisie, maar ook aan de intentie om plannen welwillend te benaderen vanuit een 'wat kan wel'-houding.

Van bouwstenen naar de omgevingsvisie

Met het vaststellen van dit document zijn we er nog niet. Het is pas het startsein voor de verdere ontwikkeling van de omgevingsvisie die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. De OER brengt in kaart wat de effecten zijn van de beleidsvoornemens uit dit document. De uitkomst van de OER vormt de basis voor het monitorings- en evaluatieplan. Daarmee kan iedereen volgen wat de plannen zijn en hoe deze bijdragen aan de uitgangspunten en ambities van de uiteindelijke omgevingsvisie. Ook wordt er met andere beleidsvoorbereidingen afgestemd. Zo kunnen we beoordelen of we op koers liggen met alle activiteiten. Vormen de vele acties één gezamenlijke beweging? Vergeten we zaken? Waar zitten spanningen en wrijving? Moeten we bepaalde initiatieven meer gaan stimuleren en andere juist afremmen? Hoe beoordelen inwoners en organisaties de ontwikkeling van de gemeente? We hebben tot 2025 de tijd om een omgevingsvisie te maken. En tegelijkertijd gaan we aan de slag met de uitvoering. Niet alle activiteiten kunnen tegelijkertijd worden opgepakt. Er komt een uitvoeringsprogramma en een planning voor de komende jaren.

Tijdspad ontwikkeling omgevingsvisie

Mijn aantekeningen bij hoofdstuk 4

Gemeente
Stede Broec

Een omgevingvisie in ontwikkeling

Samenvatting

Samenvatting

Stel dat we iedereen in Stede Broec vragen wat de beste eigenschappen van onze gemeente zijn. We hébben het gevraagd, in de participatie. En de antwoorden hebben opvallend veel overeenkomsten. In één zin samengevat: fijn wonen in een dorpse sfeer met alles in de blauw-groene buurt.

De volgende vraag is: hoe willen we in 2040 wonen, leven en werken? De uitkomst daarvan is de omgevingsvisie. Via de Omgevingswet heeft de overheid de wet- en regelgeving voor wonen, ruimte, infrastructuur, milieu en water eenvoudiger gemaakt. Dat maakt het makkelijker om plannen uit te voeren.

De omgevingsvisie heet niet voor niets een 'visie'. Er staat in hoe we als gemeenschap, samen naar deze zaken kijken. Met de ruimte om dit bij te stellen als er nieuwe ontwikkelingen of wensen op ons pad komen. Daarom deze bouwstenen: het begin is er, op weg naar de omgevingsvisie. Wie wil, kan meedenken en zo de toekomst van de gemeente meebepalen. En daarom is de 'wij' in deze omgevingsvisie 'wij samen'.

Via het participatieplatform samen.stede-broec.nl hebben bewoners zich kunnen uitspreken over de beleving van het heden en de ideeën over de toekomst. Daarnaast waren er andere participatiefases, beleidsinventarisaties, gebiedsverkenningen en dialogen met het bestuur. Als we die bij elkaar optellen, dan is dit de koers van de omgevingsvisie op hoofdlijnen:

- We blijven ook in de toekomst een sterke woongemeente met eigen voorzieningen, een dorpse uitstraling, goede bereikbaarheid en ruimte voor groen en water.
- We zien kansen voor recreatie en toerisme, vooral in het landschap en aan/op het water.
- We hebben veel aandacht voor de ontwikkelingen in onze samenleving zoals de vergrijzing, gezondheid en het behoud van saamhorigheid.
- We zien kansen voor bovenlokale samenwerking op gebied van de energietransitie, economie, de woningbouwopgave, mobiliteit en recreatie.

Er ligt dus werk te wachten: de kernopgaven. Per deelgebied van Stede Broec schetsen we een toekomstbeeld, een 'verhaal'. Deelaspecten van de kernopgaven (zoals woningbouw en het stimuleren van sport en recreatie) en aanwezige kernkwaliteiten

Mijn aantekeningen bij de samenvatting

vormen de basis van de ontwikkelrichtingen en kansen waarop wordt ingezet. Elk verhaal bevat ook een aantal handreikingen voor de uitwerking. De vijf verhalen zijn Dorps leven, Vitale wijken, Buitenleven, Broekerhaven, en Werken om de hoek.

De gemeente Stede Broec heeft een eigen toekomstverhaal, en verdient als lokaal gebied maatwerk. Tegelijk kan er veel voordeel worden behaald als we overeenkomsten zoeken met onze 'buren'. Samenwerking met buurgemeenten en in regionaal verband biedt kansen om onze doelstellingen beter, sneller, soepeler en goedkoper te bereiken.

De gemeente werkt de bouwstenen uit tot de omgevingsvisie aan de hand van een routekaart die uit vijf stappen bestaat.

1. Beschrijving: het in kaart brengen van de kwaliteit van de gehele fysieke leefomgeving in relatie tot de ambities en opgaven uit de omgevingsvisie.
2. Spelregels voor keuzes: het ontwikkelen van het afwegingskader voor de fysieke leefomgeving waarmee het effect van keuzes wordt afgewogen.
3. Inhoudelijke uitwerking: het uitwerken van de ambities en opgaven in beleid en plannen.
4. Gebiedsgerichte uitwerking: het uitwerken naar geografische gebieden.
5. Samenwerken met de gemeenschap: het bieden van ruimte aan initiatiefnemers om voorstellen en plannen aan te dragen die in lijn zijn met de doelstellingen uit de visie.

Met het vaststellen van dit document zijn we er nog niet. De wet geeft ons tot 2025 de tijd om een omgevingsvisie te maken. Straks kan iedereen aan de hand van de omgevingseffectrapportage en het monitorings- en evaluatieplan volgen wat de plannen zijn, en hoe deze bijdragen aan de uitgangspunten en ambities van de uiteindelijke omgevingsvisie. En laat vooral vanaf nu veel ideeën horen!

Gemeente Stede Broec

Mijn aantekeningen bij de samenvatting

Gemeente
Stede Broec

Een omgevingvisie in ontwikkeling

Bijlagen

Bijlage 1

Procesbeschrijving traject

Gemeente Stede Broec

In april 2020 is het plan van aanpak voor het traject ontwikkeling omgevingsvisie vastgesteld door het college van B&W en per raadsinformatiebrief gedeeld met de raad. Het plan van aanpak dient als leidraad voor een proces waar in fases wordt toegewerkt naar een eerste omgevingsvisie.

De drie SED-gemeenten hebben een eenduidige systematiek gevolgd. In de aanpak zijn de volgende principes gehanteerd:

- We denken van opgaven op gemeenschappelijk niveau (landelijk, provinciaal en regionaal) naar opgaven op gemeentelijk niveau.
- We halen kennis en informatie op uit bestaande beleidsstukken.
- We maken zoveel mogelijk gebruik van interne kennis en expertise voor de beleidsanalyse en gebiedsgerichte uitwerking.
- De inzet van externe expertise is aanvullend op interne deskundigheid.
- We betrekken de gemeenteraad bij integratie, opgaven, richting en participatie.
- De participatie wordt gericht opgezet met belanghebbenden. De uitkomst daarvan wordt meegenomen in de uitwerking van de bouwstenen..

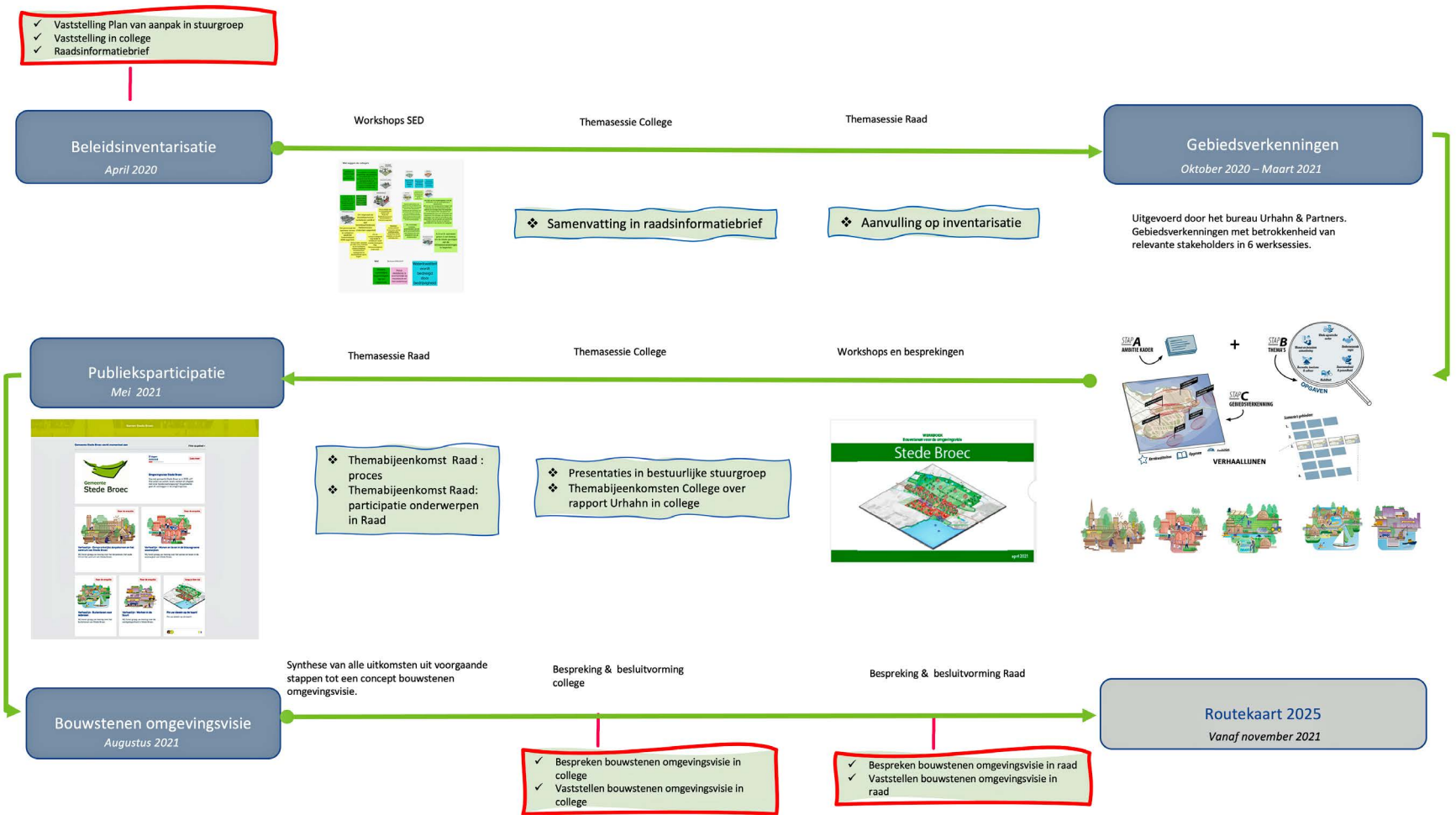
De ontwikkeling van de bouwstenen is in fases verlopen als een ontwikkelend en lerend proces waarin ruimte is voor voortschrijdend inzicht.

Inventarisatie

De eerste fase bestond uit het analyseren van bestaand beleid, onderzoeken en toekomstige opgaven. Dit heeft eind april 2020 geleid tot een eerste schets van de kernwaarden en kernopgaven op themaniveau. Om deze inventarisatie te toetsen zijn er in mei 2020 per thema (ruimte, leefomgeving, samenleving, economie, duurzaamheid) workshops georganiseerd met de vakspecialisten en beleidsadviseurs van de ambtelijke organisatie. De uitkomst van deze workshops (in de vorm van posters) is vervolgens gebruikt als input voor een themabijeenkomst in juni 2020 met het college. De brainstorm tijdens die sessie behandelde integraal alle thema's waarmee een eerste rode draad voor de omgevingsvisie is onderzocht. De uitkomst is verwerkt in een samenvatting die via een raadsinformatiebrief is gedeeld met de raad. In september 2020 heeft er een thema-avond met de raad plaatsgevonden waarin vrij is gediscussieerd over de vraag wat voor hen belangrijke thema's en opgaven zijn die als rode draad voor de omgevingsvisie zouden moeten gelden. De uitkomst van de thema-avond is toegevoegd

Mijn aantekeningen bij bijlage 1

Mijn aantekeningen bij bijlage 1

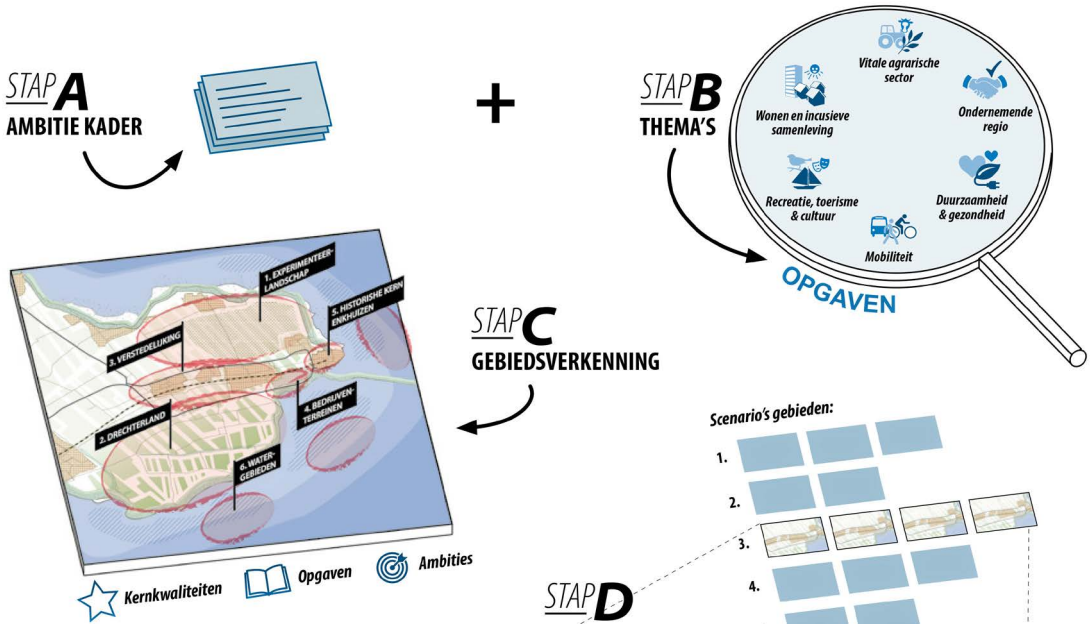

Stroomschema van het doorlopen traject

aan de reeds opgehaalde informatie, en daarmee werd de fase beleidsinventarisatie afgerond. De beleidsontwikkeling die sindsdien heeft plaatsgevonden is toegevoegd aan inventarisatie.

Gebiedsverkenningen

Met het inzicht over de kernwaarden en kernopgaven is de stap gezet naar de tweede fase gebiedsverkenningen. Daarvoor is via een aanbesteding het stedenbouwkundig bureau Urhahn ingeschakeld. Samen met hun partners Land-ID en Bureau BUITEN hebben zij in de periode oktober 2020 tot maart 2021 het traject uitgevoerd. Het bureau heeft ook de structuurschets van West-Friesland opgesteld en is daardoor goed op de hoogte van de kenmerken en kwaliteiten van het grondgebied van de drie SED-gemeenten. Omdat de drie uiteindelijke omgevingsvisies parallel aan elkaar worden ontwikkeld, is ervoor gekozen om aan de hand van de gebiedstyperingen van de structuurschets deze fase uit te voeren. Daarbij is het eerste gebied gebruikt als pilot voor de aanpak. Dit betrof het verstedelijkt gebied van Hoogkarspel, Stede Broec en de woonwijken buiten de vesting van Enkhuizen. De gehanteerde systematiek bestond uit het ontwikkelen van een ambitiekader (opgaven per thema) op basis van de input uit fase 1, het onderzoeken van het gebied (kenmerken en kernkwaliteiten), het organiseren van zes werksessies met ambtenaren en professionele stakeholderpartijen (zie overzicht bijlage 2) en de uitwerking daarvan in een verhaallijn waarin de kernkwaliteiten, kansen en opgaven verwerkt zijn.

Aanpak gebiedsverkenning
Bureau Urhahn

Tussentijds heeft er een aantal inhoudelijke sessies met de stuurgroep van het programma implementatie omgevingswet, de portefeuillehouder van het programma en het college plaatsgevonden. Doelstelling daarvan was het toetsen van het proces en de uitkomsten. De raad is via een thema-avond

Mijn aantekeningen bij bijlage 1

in februari 2021 op de hoogte gehouden van het proces. Met een aantal stakeholders, maar ook intern binnen de ambtelijke organisatie, hebben er nog extra overleggen plaatsgevonden om een specifiek thema extra te onderzoeken als dit nodig bleek te zijn. Denk daarbij aan afstemming over woningbouw, de RES, klimaatadaptatie en de ontwikkelingen van de agrarische sector. Het geheel aan gebiedsverkenningen heeft Urhahn verwerkt in een eindrapport. Dit rapport bevat een omschrijving van de kernkwaliteiten, een overzicht van de opgaven en ambities, en een doorkijk naar de toekomst in de vorm van verhaallijnen en adviezen.

Publieksparticipatie

Het rapport is begin april 2021 gepresenteerd aan het college en heeft als input gediend voor de thema-avond met de raad in april 2021. Tijdens deze thema-avond zijn aan de hand van de verhaallijnen de doelstelling en onderwerpen besproken voor de publieksparticipatie. De doelstelling van de publieksparticipatie was informeren en eerste raadpleging: met (vraag)stellingen de uitkomsten van de inventarisaties en verkenningen toetsen en verrijken. Plus de deelnemers de ruimte bieden om zelf ideeën aan te dragen.
De publieksparticipatie is, mede gezien de coronamaatregelen, volledig digitaal ingestoken. Op basis van de technologie van Citizenlab is begin mei 2021 het platform samen.stedebroek.nl gelanceerd. De genoemde doelstellingen hebben geleid tot een opzet waarbij de verhaallijnen als kapstok zijn gebruikt voor de enquêtes.
De enquêtes bestonden uit open vragen en meerkeuzevragen. Via een dynamische kaart konden deelnemers vrij een idee voorstellen waarop andere deelnemers konden reageren. Hierbij waren wel kaders aangegeven.
De resultaten van de publieksparticipatie zijn volledig terug te vinden op het participatieplatform en dienen als extra kleuring van de bouwstenen.

De synthese

In juni 2021 is begonnen met de laatste fase van het traject: de synthese waarin alle voorgaande stappen verwerkt worden tot dit document. Met ondersteuning van interne en externe meedenkers, meelezers, schrijvers en vormgevers is hieraan gewerkt. Het dient als basis voor de routekaart zoals uitgewerkt staat in het vierde hoofdstuk. In het vierde kwartaal van 2021 is dit document ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Gemeente Stede Broec

Mijn aantekeningen bij bijlage 1

Procesbeschrijving participatie

Gemeente Stede Broec

Met het participatieproces willen we dat ketenpartners, strategische partners en inwoners zich uitgenodigd voelen om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van de bouwstenen. Door deze stappen samen te zetten ontstaat er een visie die breder bekend en gedragen is.

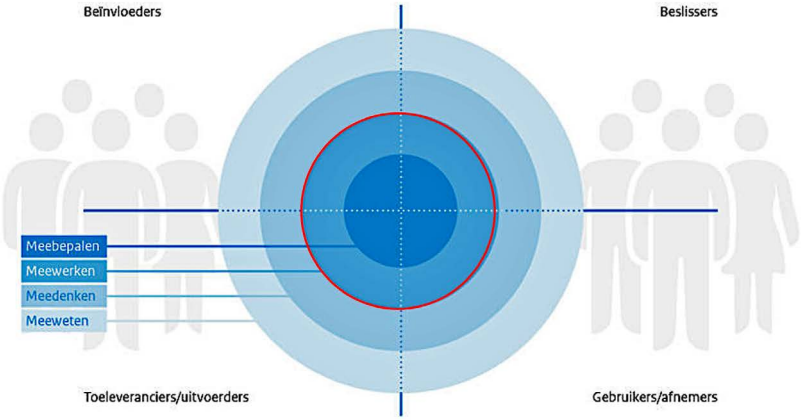
We hanteren de participatieladdermethode van de Factor C-methode. Deze biedt de mogelijkheid om de te betrekken ketenpartners, strategische partners en inwoners te ordenen naar hun rol en invloed. Per fase is aan de hand van een stakeholdersanalyse bepaald wat gezien de inhoudelijke opgave en het specifieke gebied belangrijke stakeholders zijn.

De stakeholdersanalyse is bedoeld om inzicht te hebben in:

- Wie zijn de mogelijke stakeholders of actoren?
- Wat is hun issue, standpunt, belang en invloed in het speelveld van de fysieke leefomgeving dat besproken wordt?
- Wat is een logisch moment van betrokkenheid (welke fase bij welk onderwerp)?
- In welke invloedsrol (Factor C)?

In de fase van **beleidsinventarisatie** zijn de interne stakeholders betrokken: de ambtelijke organisatie en de bestuurlijke gremia.

Fase 1: Inventarisatie beleid en opgaven

Wie:
- Ambtenaren SED
- College B&W
- Gemeenteraad

Hoe:
- Workshops
- Themabijeenkomsten College en Raden

Wanneer:
- Tweede en derde kwartaal 2020

Omdat het bestaand beleid betreft waarover al geparticipeerd heeft plaatsgevonden, is gekozen voor deze interne focus. Het participatieniveau was meedenken en doen via workshops en themabijeenkomsten.

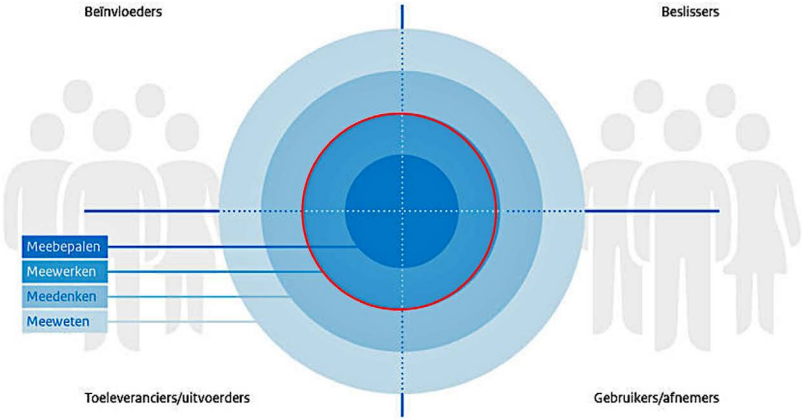
Motiveringsplicht

Voor de omgevingsvisie is het organiseren van participatie verplicht. In de omgevingsvisie moet staat staan hoe inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen bij de voorbereiding betrokken zijn. En wat de resultaten daarvan zijn. Deze motiveringsplicht is geregeld in artikel 10.7 van het Omgevingsbesluit. De overheid mag zelf weten hoe zij daar invulling aan geeft. Wie een overheid bij de vroegtijdige participatie betrekt, hangt af van het type omgevingsvisie: de aard, de omvang en invloed op de fysieke leefomgeving.

Mijn aantekeningen bij bijlage 2

In de fase van de **gebiedsverkenningen** is de focus verschoven naar externe ketenpartners zoals hogere bestuurslagen, uitvoeringsorganisaties, belangenorganisaties en bedrijvenkoepels. Deze externe focus had als doel om met vertegenwoordigers van belanghebbenden op hoofdlijnen kennis te delen en oplossingsscenario's te onderzoeken. Het participatieniveau was meedenken en doen via workshops en themabijeenkomsten.

Fase 2: Gebiedsverkenningen

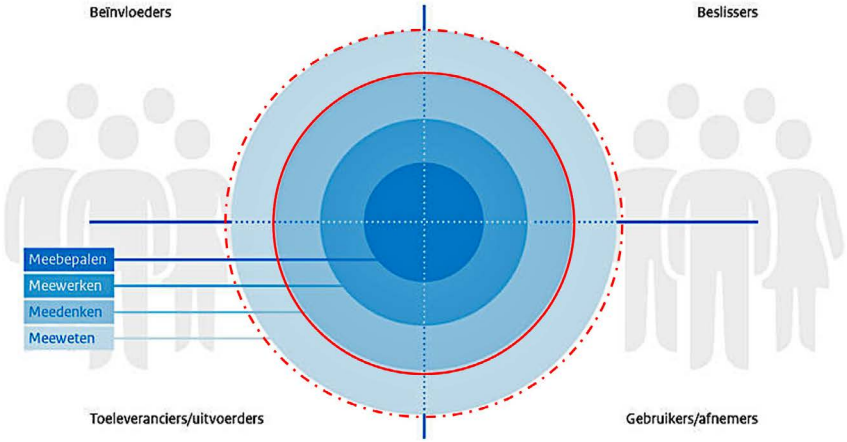
- College B&W
- Gemeenteraad
- Provincie Noord-Holland
- Rijkswaterstaat
- Staatsbosbeheer
- Recreatieschap
- GR-organisaties(GGD,ONHD,HNNK,VRNH)
- Mooi Noord Hollland
- Professionele samenwerkingspartners
- Bedrijvenkoepels
- Woningbouwcorporaties
- LTO

Hoe:
- Zes workshops per gebiedstypologie Structuurschets West-Friesland
- Aanvullend overleg kleiner verband
- Themabijeenkomsten College en Raden

Mijn aantekeningen bij bijlage 2

In de fase van **publieksparticipatie** is de focus volledig extern en gericht op iedereen die een belang zou kunnen hebben of interesse heeft. Het platform samen.stedebroec.nl is toegankelijk voor iedereen en via diverse bestaande communicatiekanalen is men geïnformeerd over deze participatie. Met het West-Friese jongerenpanel heeft er nog een apart overleg plaatsgevonden.

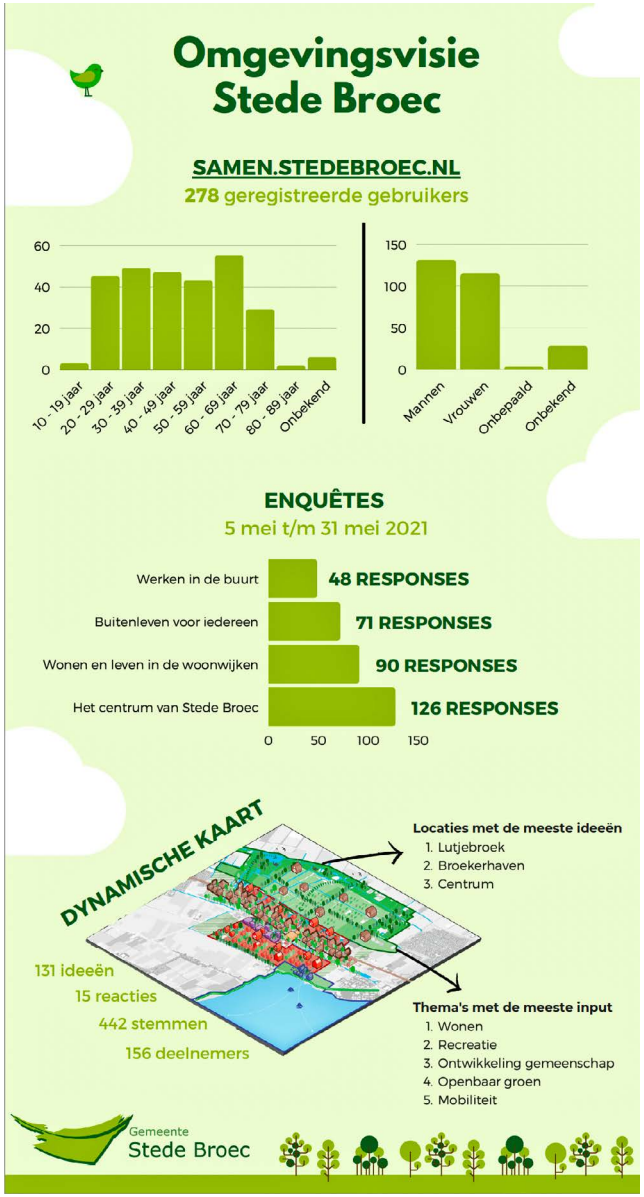
Fase 3: Toetsing en inkleuring door participatie

Wie:
- Ambtenaren SED
- College B&W
- Gemeenteraad
- Publieksbreed
- Jongerenpanel

Hoe:
- Participatie platform: samen.stedebroec.nl
- Aanvullend overleg met jongerenpanel
- Website Stede Broec: stedebroec.nl

Mijn aantekeningen bij bijlage 2

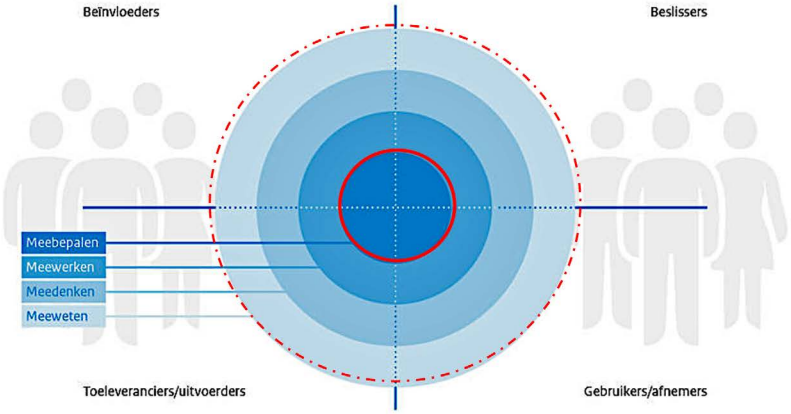
Fase 4: Platform samen.stedebroec.nl

Mijn aantekeningen bij bijlage 2

In de vierde en afrondende fase is het bestuur betrokken en wordt **dit document** aangeboden aan de gemeenteraad om er een besluit over te nemen.

Bovenstaand proces is de opmaat naar participatie zoals bedoeld in de Omgevingswet. Voor de diverse stappen uit de routekaart en voor initiatieven is het uitgangspunt om altijd participatie met de belanghebbende stakeholders uit te voeren. De strategie en methode daarvoor zijn nog in ontwikkeling binnen de SED organisatie.

Fase 4: Opstellen en vaststellen " Bouwstenen omgevingsvisie"

Wie:
- College B&W
- Gemeenteraad
- Publieksbreed

Hoe:
- Inbreng " bouwstenen omgevingsvisie"
- Besluitvormingsprocedures college en gemeente raad
- Informatievoorzieningen via website gemeente

Mijn aantekeningen bij bijlage 2

Bijlage 3

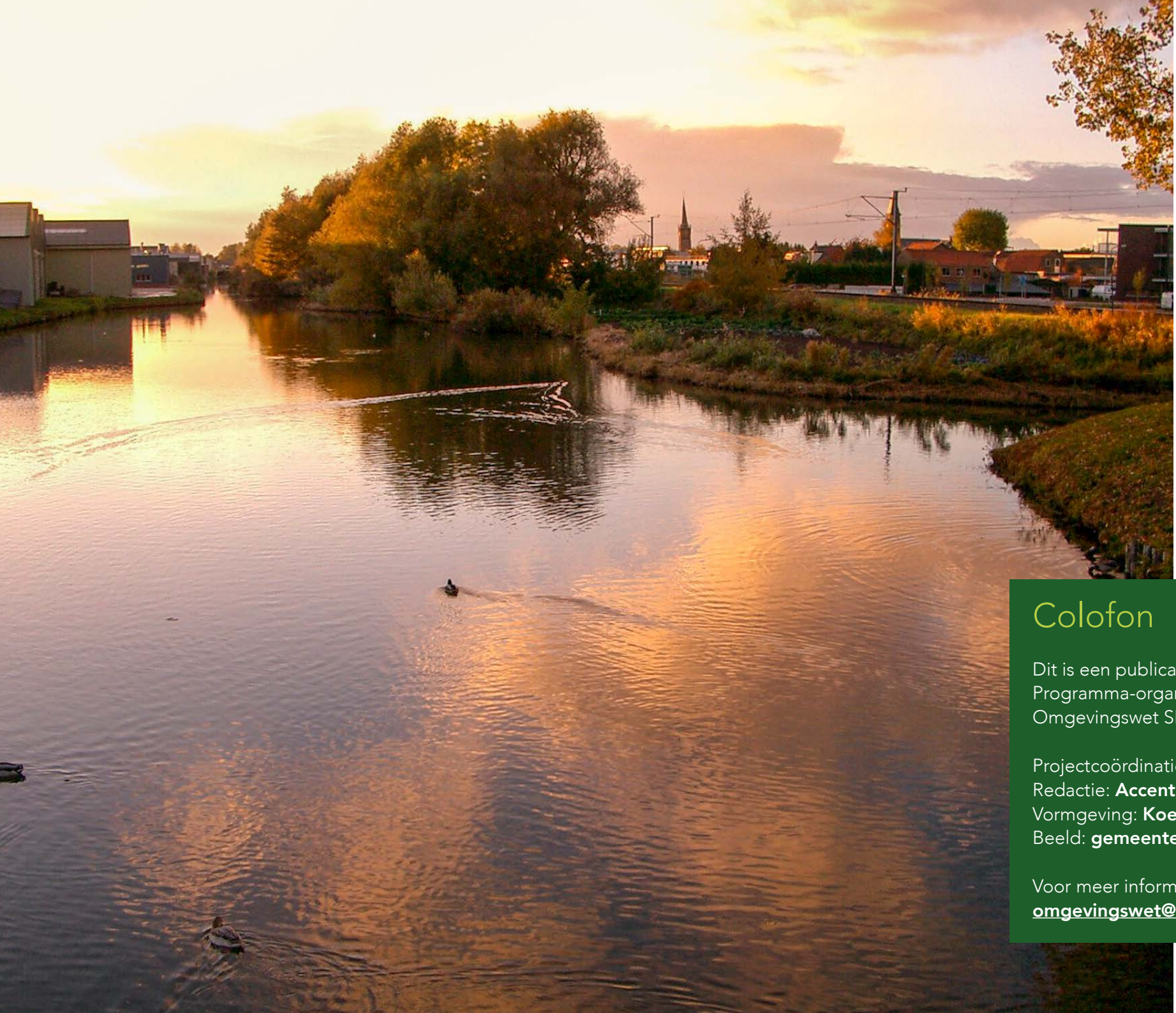
Overzicht beleidsinventarisatie

Gemeente Stede Broec

De volgende documenten zijn bestudeerd en liggen ten grondslag aan de kernopgaven en opgaven per verhaallijn.

1. Welstandnota (2011)
2. Waterplan 2011
3. Beheer Watergangen
4. Gemeentelijk Rioleringsplan 2016
5. Stedenbouwkundige visie centrum/ Advies centrum/Streekhof (2017)
6. Masterplan Waterweide (2017)
7. Bomenbeleid 2007
8. Stede Broec ZW-gebiedsvisie
9. Kwaliteitsplan kapitaalgoederen openbare ruimte 2017-2026
10. Nota Sport (2012-2016)
11. Gezondheidsvisie (2018)
12. Toekomstvisie Stede Broec 2024
13. Gezondheidsmonitor RIVM-gemeente Stede Broec (2016)
14. College Uitvoeringsprogramma (2018)
15. Thuis in Stede Broec (2019)
16. Nota Erfgoed (2020)
17. Klimaatstresstest Stede Broec (2020)
18. Concept RES (2020)
19. Eerste aanzet Erfgoedbeleid (2020)
20. Concept woonvisie 20-25
21. Rapport Platform 31 Trends en opgaven voor de Westfriese gemeenten (2018)
22. Regionaal Koersdocument Omgevings-wet Westfriesland (2019)
23. Uitvoeringsprogramma Pact 7.1 Westfriesland (2020)
24. Structuurschets Westfriesland (2016)
25. Ontwerp Nationale Omgevingsvisie (2020)
26. Provinciale Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 (2020)
27. Concept Omgevingsverordening Provincie Noord-Holland (2020)
28. IJsselmeeragenda 2050: gebiedsagenda (2020-…)
29. Verkeersplan Stede Broec (2021)
30. Woonvisie Stede Broec (2020)
31. Westfries Woonakkoord (2020)
32. Westfries afwegingskader wonen (2021)
33. RES 1.0 (2021)
34. Stede Broec: effect klimaatadaptatie strategie (2021)
35. Visie op bomen (SED) | Programma Bomen (2021)
36. Uitvoeringsnota Biodiversiteit (2021)
37. Centrumplan (in ontwikkeling, komt in raad november 2021)

Mijn aantekeningen bij bijlage 3

Gemeente
Stede Broec

Colofon

Dit is een publicatie van de
Programma-organisatie Implementatie
Omgevingswet SED organisatie

Projectcoördinatie: **Titia van den Berg**
Redactie: **Accent Grave**
Vormgeving: **Koester media**
Beeld: **gemeente Stede Broec**

Voor meer informatie:
omgevingswet@sed-wf.nl